



UNIVERZITA
KONŠTANTÍNA
FILOZOFA
V NITRE

Výber diel zo zbierky Suchá ihla z Užíc

Izabrana dela kolekcije Suva igla iz Užica

Selected works of the Dry Point collection from Uzice



Award winning authors • Authors from Uzice

Nagrađeni autori • Autori iz Užica

Ocenení autori • Autori z Užíc



Pedagogická fakulta Univerzity Konštantína Filozofa v Nitre
Pedagoški fakultet, Konstantin Filozof Univerzitet u Nitra
Faculty of Education, Constantine the Philosopher University in Nitra

Galéria Univerzum 6. máj – 29. máj 2015
Galerija Univerzum 6. maja do 29. maja 2015
Univerzum Gallery 6 May to 29 May 2015

Katalóg výstavy/Katalog izložbe/Exhibition catalogue

Výber diel zo zbierky Suchá ihla z Užíc

Izabrana dela kolekcije Suva igla iz Užica

Selected works of the Dry Point collection from Uzice

Ocenení autori • Autori z Užic

Nagrađeni autori • Autori iz Užica

Award winning authors • Authors from Uzice

Kurátor výstavy/Kustos izložbe/Exhibition Curator: Zoran V. Cvetić

Výber diel zo zbierky Suchá ihla z Užíc

Izabrana dela kolekcije Suva igla iz Užica

Selected works of the Dry Point collection from Uzice

Ocenení autori • Autori z Užic

Nagrađeni autori • Autori iz Užica

Award winning authors • Authors from Uzice

Miesto výstavy/Izložbeni prostor/Location of the exhibition:

Galéria Univerzum/Galerija Univerzum/Univerzum Gallery

Pedagogická fakulta Univerzity Konštantína Filozofa v Nitre

Pedagoški fakultet, Konstantin Filozof Univerzitet u Nitri

Faculty of Education, Constantine the Philosopher University in Nitra

Termín výstavy/Vreme izložbe/Term of exhibition:

6. máj – 29. máj 2015/ 6. maja do 29. maja 2015/ 6 May to 29 May 2015

Odborné posudky/Recenzija/Reviewers:

dr. Iwona Bugajska-Bigos

PaedDr. Janka Satková, PhD.

Vydavateľ/Izdavač/Published by © Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre, Pedagogická fakulta, 2015

Zostavovateľ/Uredník/Editor: doc. PhDr. Adriana Récka, PhD.

Autori textov/Autori teksta/Authors of texts © Zoran V. Cvetić, Mladen Jevđović

Preklad textov do slovenského jazyka/Prevod na slovački jezik/Slovak translation © doc. PhDr. Adriana Récka, PhD.

Fotografie/Fotografija/Photographs © Radovan Vujović

Korekcie/Korekcije/Corrections: Miroslav Vergović

Grafický dizajn/Dizajn/Graphic designer © Mgr. Ľubomír Zabadal, PhD., 2015

Tlač/Štampa/Print: EQUILIBRIA, s. r. o.

ISBN 978-80-558-0763-8

NITRA 2015



UNIVERZITA
KONŠTANTÍNA
FILOZOFA
V NITRE

Pedagogická fakulta Univerzity Konštantína Filozofa v Nitre

Pedagoški fakultet, Konstantin Filozof Univerzitet u Nitri

Faculty of Education, Constantine the Philosopher University in Nitra

2015

Výber diel zo zbierky Suchá ihla z Užíc

Izabrana dela kolekcije Suva igla iz Užica

Selected works of the Dry Point collection from Uzice



Galéria Univerzum

Galerija Univerzum/Univerzum Gallery

6. máj – 29. máj 2015/6. maja do 29. maja 2015/6 May to 29 May 2015

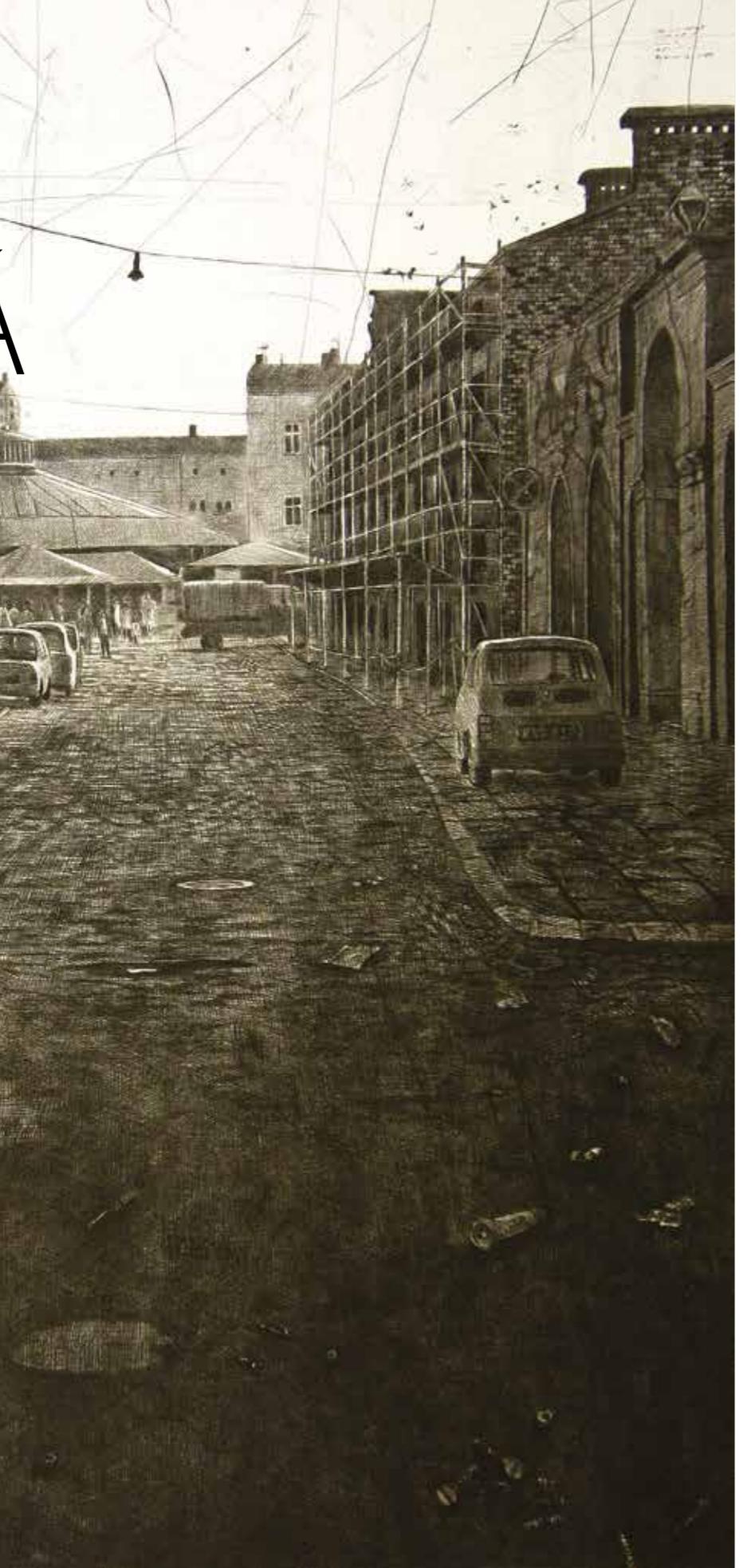


Ocenení autori • Autori z Užíc

Nagrađeni autori • Autori iz Užica

Award winning authors • Authors from Uzice

...SUCHÁ HLA Z UŽÍC



Mestská galéria v Užiciach bola založená v roku 1990. Galéria sa venuje prezentovaniu diel moderného a súčasného umenia, organizuje výstavy domácich i zahraničných autorov. Keď sa pozrieme späť na udalosti, autorov a koncepciu výstav, ktoré boli organizované v našej inštitúcii, môžem spomenúť mená ako: Dado Đuric, Petar Lubarda, Milena Pavlović Barili, Tomo Rosandić, Nadežda Petrović, Cuca Sokić, Ivan Meštrović, Beta Vukanović, Paja Jovanović, Uroš Predić, Vlada Veličković, Leonid Šejka a ďalší, podujatie „Parížsky jesenný salón“, prezentovaný na Balkáne prvý krát, čo vypovedá o tendenciách, charakterizujúcich Mestskú galériu v Užiciach počas všetkých uplynulých rokov.

V rámci nášho programu je jedno dôležité medzinárodné výstavné podujatie – grafické bienále „Suchá ihla“, ktorého sme iniciátormi, zakladateľmi aj organizátormi. Bienále doposiaľ po dve desaťročia podporovalo autentickú grafickú disciplínu, ktorá je jednou z najnáročnejších tradičných výtvarných techník. Táto technika si od autora vyžaduje maximálne intelektuálne a technické zručnosti. Suchá ihla od počiatocného konceptu až po finálnu podobu predpokladá maximálne psychické a technické nasadenie. Každý pohyb musí byť dobre smerovaný, zručne vykonaný, zároveň jasne poeticky definovaný.

Bienále, ako jedna z najdôležitejších a najnáročnejších výstav, ktorá spája veľký počet autorov, a to tak domácich, ako aj zahraničných každé dva roky, má viac kultúrnych a umeleckých rozmerov.

Ako sprievodný program XI. Medzinárodného bienále grafiky „Suchá ihla“ bola Mestskou galériou Užic usporiadaná výstava „Súčasná talianska grafika“ (Incisori Italiani contemporanei), ako autorský projekt profesorov Vladimira Elvieriho, Marie Chiary Toni a Zorana V. Cvetiča. Projekt bol založený na myšlienke kultúrnej spolupráce dvoch krajín, Srbska a Talianska, a dvoch miest, Užic a Cremony a ich prestížneho postavenia v oblasti grafiky. Mestská galéria a Mesto Užice

vytvorilo novú kolekciu grafických listov „Súčasná talianska grafika“, popri už existujúcich zbierkach: „Víťazi grafického bienále“ a „Autori z Užíc - účastníci bienále Suchá ihla“. Kolekcia obsahuje diela troch generácií významných talianskych grafikov. Pri tejto príležitosti sme predstavili „Grafický ateliér“, moderné a dobre vybavené pracovné prostredie pre praktickú prácu v grafike. Nachádza sa v zrekonštruovaných priestoroch suterénu Mestskej galérie v Užiciach. Prezentácia tohto priestoru a prvý workshop zameraný na tému „Suchá ihla a rôzne médiá“ bola podporená profesormi Vladimirom Elvierim a Albertom Balletim (demonštrácia techniky suchá ihla na forexe), a to formou práce so študentmi z užických stredných škôl.

Mestská galéria už niekoľko rokov späť – na základe skúseností a praxe najvýznamnejších galérií a múzeí Európy a Srbska – uplatňuje aktívne metódy, realizuje rôzne umelecké programy, ktoré zahŕňajú všetky vekové kategórie a generácie.

Rád by som vyzdvihol program „Dotkn si umenia“, ktorý realizujeme od roku 2009 s užickými základnými školami a materskými školami. Môžeme tak ponúknuť detom školského a predškolského veku rôzne témy a obsah aktivít s uplatnením rôznych didaktických metód, a priblížiť im tak umenie – ako budúcomu publiku a umelcom. Program „Mládežnícky klub Mestskej galérie“ si kladie za cieľ podporovať aktivity pre deti staršeho veku a mladšie generácie profesionálnych umelcov v rôznych oblastiach vizuálneho a úžitkového umenia. Program „Dialóg prostredníctvom výstavy“ podporuje interaktívny vzťah medzi vystavujúcimi autormi s publikom formou dialógu. Program „Tí, na ktorých nezabúdame“ je každoročná interaktívna výstava, zahŕňajúca tvorcov a osoby, ktoré už nie sú medzi nami, ale ich energia, odborná práca a skúsenosti sú veľmi dôležité pre prácu a rozvoj našej inštitúcie, na zvyšovanie kvality vizuálneho umenia a kultúry v našom meste...

Osobitným zámerom Mestskej galérie je v súlade

...SUVA IGLA IZ UŽICA



so súčasnými trendmi muzeológie a galérinej praxe využiť výstavy na integráciu návštěvníkov ako aktívnych účastníkov formou rôznych aktivizačných metód galérinej práce.

Zoran V. Cvetič
riaditeľ Mestskej galérie, Užice, Srbsko

Gradska galerija je osnovana 1990. godine. Galerija se bavi izlaganjem dela moderne i savremene umetnosti, organizuje izložbe domaćih i inostranih autora. Kada bi se osvrnuli na događaje, autore i koncepte izložbi koje su organizovane u našoj ustanovi, pomenućemo neka imena: Petra Lubarde, Dada Đurića, Vlade Veličkovića, Milene Pavlović Barili, Ljubice Cuce Sokić, Nadežde Petrović, Ivana Meštrovića, Tome Rosandića, Paje Jovanovića, Uroša Predića, Leonida Šejke i drugih, manifestacija „Pariski jesenji salon“, viđena prvi put na Balkanu, dovoljno govore o tendencijama, koje Gradska Galerija u Užicu ima sve ove godine.

U svom programu imamo i veoma značajnu međunarodnu manifestaciju – Internacionalni grafički bijenale „Suva igla“, čiji smo inicijator, osnivač i organizator. Bjenale više od dve decenije neguje autentičnu grafičku disciplinu, koja spada u red veoma zahtevnih tradicionalnih likovnih tehnika. Suva igla, od početnog koncepta do završne forme iziskuje od autora maksimum umne i tehničke posvećenosti. Svaki potez mora biti dobro osmišljen, vešto izveden i poetski definisan.

Bijenale, kao najvažniji i najzahtevniji program, koji svake druge godine okupi veliki broj autora iz zemlje i inostranstva, se prepoznaje i po drugim raznovrsnim kulturnim i umetničkim sadržajima.

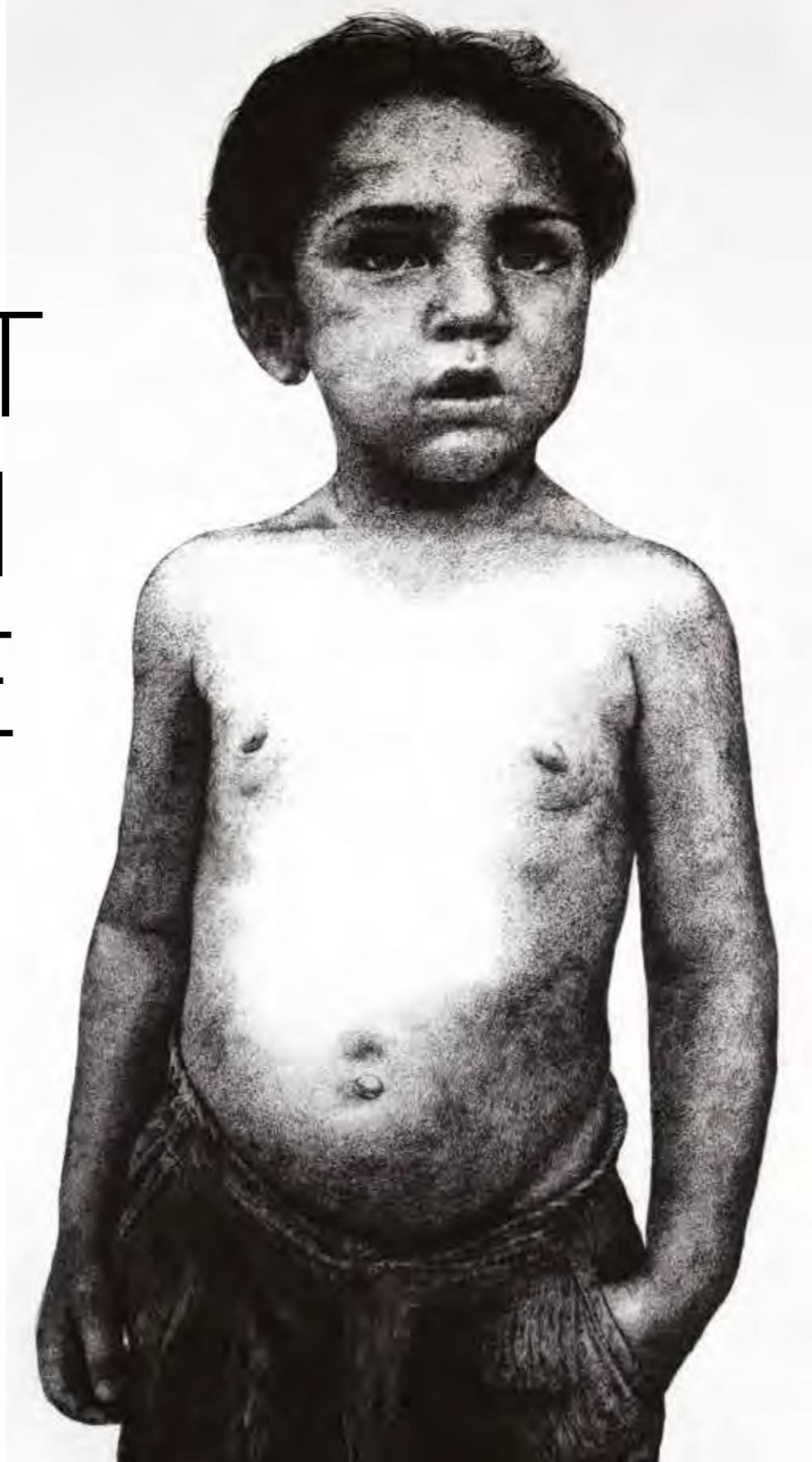
Kao deo pratećeg programa XI Međunarodnog grafičkog bijenala „Suva igla“, Gradska galerija je realizovala i izložbu „Savremeni italijanski grafičari“ („Incisori Italiani contemporanei“). Autorski projekat profesora: g. Vladimira Elvijerija, g. Marije Kjare Toni i g. Zorana V. Cvetića. Projekat se zasnivao na ideji o kulturnoj raz-

meni dve zemlje Srbije i Italije, tj. dva grada Užica i Kremona i njihovih prestižnih manifestacija u svetu grafike. Gradska galerija i grad Užice je zahvaljujući autorima učesnicima ove izložbe i njihovim donacijama, uz zbirku grafičkih listova kolekcije „Laureati bijenala Suva igla“, koja uključuje i „Zbirku užičkih autora- učesnika Bijenala“, formirala i novu zbirku grafičkih radova „Savremena italijanska grafika“. Kolekcija obuhvata radove tri generacije značajnih italijanskih grafičara. Tom prilikom, u novo-adaptiranom prostoru Gradske galerije u suterenu, predstaviti smo „Atelje grafika“, savremeno opremljeni radni prostor predviđen za praktičan rad u grafičkoj umetnosti. Promociju ovog prostora i prvi čas grafike sa akcentom i temom „Suva igla i različiti mediji“ (demonstracija tehlike suva igla na foreksu), održali su profesori Vladimiro Elvijeri i Alberto Baleti učenicima iz srednjih škola u Užicu.

Gradska galerija već nekoliko godina unazad koristi iskustva i praksu najznačajnijih galerija i muzeja u Evropi i našoj zemlji, primenjuje aktivne metode rada, realizuje raznovrsne likovne programe, koji uključuju sve uzraste i generacije.

Istakli bi program „Dohvati umetnost“, koji od 2009. godine realizujemo sa užičkim Osnovnim školama i predškolskim ustanovama, kako bi deci nižeg školskog i predškolskog uzrasta ponudili raznovrsne i koncipirane teme i sadržaje, različitim didaktičkim metodama približili umetnost, kao budućoj publici, budućim likovnim stvaraocima. Program „Omladinski likovni klub Gradske galerije“ ima za cilj da afirmiše različite grane likovne i primenjene umetnosti kod dece starijeg uzrasta i akademске slikare mlađe generacije i njihovo delo. Program „Dijalog kroz izložbu“, podstiče interaktivni dijalog autora predmetne izložbe sa publikom. Program „Oni koje ne zaboravljamo“ je godišnja izložba, interaktivnog karaktera obuhvata stvaraoca i ličnosti, koji na žalost nisu među nama, ali, njihova energija, profesionalni rad i iskustvo od izuzetnog su

... DRY POINT FROM UZICE



značaja za rad i razvoj naše ustanove, za podizanje nivoa kvaliteta likovne kulture u našem gradu i šire.

Posebna namera Galerije je da bude u skladu sa savremenim muzeološkim i galerijskim trendovima, koji percipiraju galerijske postavke za aktivne metode rada koji uključuju i publiku kao aktivnog učesnika.

Zoran V. Cvetić
direktor Gradske galerije u Užicu, Srbija

The City Gallery in Uzice was founded in 1990. The gallery deals with exhibiting of the works of modern and contemporary art; it organizes the exhibitions of local and foreign authors. If we could look back on the events, authors and the concept of the exhibitions which have been organized in our institution, the names such as: Dado Đuric, Petar Lubarda, Milena Pavlovic Barili, Tomo Rosandic, Nadezda Petrovic, Cuca Sokic, Ivan Mestrovic, Beta Vukanovic, Paja Jovanovic, Uros Predic, Vlada Velickovic, Leonid Sejka and others, the event "Paris Autumn Salon", seen for the first time in the Balkans, tell us enough of the tendencies which the City Gallery in Uzice has had during all these years.

Within our programme there is one important international event - the International Graphic Biennial Exhibition "Dry Point". For two decades the Biennial has been cherishing the authentic graphic discipline which by its artistic approach can be regarded as a very demanding technique. This technique requires a maximum of intellectual and technical commitment by the author. Each stroke has to be well thought out, skillfully performed and clearly defined in a poetic sense.

Biennial, as most important and most demanding exhibition, which assembles large number of authors, both domestic and foreign every two years, is also recognizable by other various cultural and artistic contents.

As part of the following program of the XI International graphic art Biennial "Dry Point", City gallery

of Uzice organized an exhibition "Contemporary Italian Printmakers" ("Incisori Italiani Contemporanei"). Author's project of professors: Mr. Vladimiro Elvieri, Ms. Maria Chiara Toni and Mr. Zoran V. Cvetić. Project was founded on an idea of cultural exchange of two countries: Serbia and Italy, and two cities: Uzice and Cremona and their prestigious manifestations in the Graphic world. City gallery and City of Uzice formed a new Collection of graphic prints "Contemporary Italian Graphic Art", besides already existing collections "Award winners of the Graphic Biennial" and Collection "Authors from Uzice – participants of Dry Point Biennial". Collection compiles works of three generations of significant Italian printmakers. On that occasion, "Graphic Atelier" was promoted, a modern and well equipped workspace for practical work in graphic art, and it is located within newly adapted space of the City gallery's sub terrain. Promotion of this workspace and a first workshop was conducted by professors Vladimiro Elvieri and Alberto Balletti on the topic "Dry Point and different media" (demonstration of dry point technique on forex), working with high school students from Uzice.

For the several years back, City gallery has been using the experiences and practices of most significant galleries and museums in Europe and Serbia, applying active methods of work, realizes various art programs, which includes all ages and generations.

We would point out program "Reach the Art", which we have been realizing since 2009. with Uzice's Elementary schools and Kindergartens, so we could offer the children of school and preschool age various and concerted themes and contents, by various didactical methods, and to bring the Art near to them as future public and artists. Program "City gallery youth club" aims to promote different fields of visual and applied art to children of older age and younger generations of artists. Program "Dialogue through Exhibition" en-

courages interactive dialogue between the authors of particular exhibition with the audience. Program "The ones we do not forget" is annual interactive exhibition which includes creators and persons which are no longer with us, but their energy, professional work and experience are of crucial importance for work and development of our institution, and for raising the quality of visual art and culture in our city...

A special intention of the City Gallery is to be in accordance with the contemporary museology and gallery trends, using the Gallery exhibits as active methods of work, integrating the audience as an active participant.

Zoran V. Cvetic

Director of City Gallery, Uzice, Serbia

O MEDZINÁRODNOM BIENÁLE SUCHÁ IHLA V UŽICIACH

Dvadsať rokov bienále. Je to pekná príležitosť pre malé, nostalgické spomienky. Nová galéria, malé mesto, veľké ambície, potvrdenie potrebné od galérie (a mesta)... Čo robit?

Na úplnom začiatku s veľkou úctou spomínam na profesora Bogdana Kršiča, ktorý ako prvý prišiel s návrhom grafického bienále v technike suchá ihla.

V tom čase (rovnako ako aj dnes) bolo vo svete veľa grafických podujatí zameraných na všetky techniky grafického umenia, bolo pre nás teda príťažlivé a náročné pokúsiť sa o úzko špecializované podujatie, ktoré by bolo zaujímavé a jedinečné. Suchá ihla bola správna voľba. Prečo suchá ihla? Suchá ihla je skôr kresbou technikou, založenou na priamom rytí kresby do dosky (technika hĺbkotlače). Hlavným výrazovým prostriedkom je línia, ktorá na jednej strane čiastočne obmedzuje rozsah tonálnych hodnôt a zužuje ich možnosti, na druhej strane naopak zvyšuje hodnotu kresliarskych zručností. Niektorí nazývame tento počin ako „rytiersky“. Niet pochýb o tom. To, čo bolo raz vyryté, nedá sa vymazať. Bystré oko, zručná ruka, jasná myseľ...

V úvode katalógu pre druhé bienále (Prvé medzinárodné bienále Suchá ihla bolo v roku 1995) som napísal: „Ak kresba je to čo je prvotné, úprimné a podstatné v uměleckom výraze, prvý záznam myšlienky alebo jeho komplexné a konečné definovanie, potom suchá ihla je presne to, čo bolo uvedené. Ide o rytierstvo v grafike, je to presné a konkrétnie, je prísne a nedovoľuje váhanie, je to subtilne a delikátne, zasnené a vzdušné. Používa sa na vyjadrenie rôznych vecí, drobné záblesky a ľahké akordy. Je to skromné, ale napriek tomu tak bohaté!“

Po úspechu prvého bienále v roku 1993, ktoré sa

realizovalo na národnej úrovni, druhé už bolo koncipované ako medzinárodné. Bolo treba začať "z ničoho". Vďaka pomoci priateľov z Belehradu a organizácie Grafické bienále Belehrad, predovšetkým vďaka Zoranovi Marjanovićovi a vtedajšiemu riaditeľovi bienále profesori Branimirovi Karanovićovi, bol vytvorený prvý zoznam umelcov z celého sveta, zaoberajúcich sa technikou suchej ihly. A tak sa to všetko začalo. Uprostred veľkej vojnovej krízy, démonizovania Srbska vo sietových médiách, 182 diel z 20 krajín dorazilo v tomto roku na bienále. Kontakty s colnými orgánmi v Belehrade (balíky prichádzali z celého sveta), medzinárodná porota, organizácia samotnej výstavy, ubytovanie pre hostí, sympózium – kolónia v Sirogojne... Mnoho, mnoho práce!

Ale bolo to krásne. Máj 1995 bol oslavou v našom malom meste.

Michelle Broutta z Francúzska, Yves Doar zo Švajčiarska, József Benes z Maďarska, Velizar Krštić a Mića Stojiljković z Belehradu, boli prvou medzinárodnou porotou pre udelenie cien. Neskoré mnohí významní odborníci zo sveta grafiky sa stali členmi poroty, zároveň boli presvedčivým dôkazom závažnosti, profesionality a prestíže bienále. Pripomeňme si niektorých z nich – profesora Dimitara Malidanova z akadémie v L'ubľane, profesora Dušana Kállaya z Bratislavu, profesora Bogdana Kršiča, Zorana Marjanovića, dr. Irinu Subotić, Benoita Junoda, Švajčiarsko, Mikaela Kihlmana, Švédsko, dr. Philippa Maurera z Rakúska, Hrista Kardjilova z Bulharska, Ljiljanu Sljepčević, Vanju Krauta, Martina Bontoux, Jeana Piera Humberta, Ljiljanu Ćinkul...

O nejaký čas neskôr, v priebehu roka, prišiel balík z Krakova s katalógom krakovského grafického triénále so sprievodným listom, v ktorom, okrem kompli-

mentov na bienále, nás informovali, že zaradili naše bienále do výberu 20 prestížnych grafických bienále zo sveta, a že naši laureáti sa môžu zúčastňovať bez posudzovania porotou. List bol podpísaný legendárnym profesorom Witoldom Skulitzom, zakladateľom a riaditeľom výstavy Medzinárodnej trienále grafiky v Krakove. Bolo to skvelé potvrdenie a uznanie našej práce, ktoré nás potešilo a nadchlo. Neskôr som mal to štastie, osobne sa stretnúť s profesorom pri príležitosti otvorenia nasledujúceho trienále, a bol som tiež veľmi prekvapený v jeden daždivý deň, keď som čakal na autobus do Katovic na autobusovej zastávke. Autobus prevážal zahraničných návštěvníkov na slávostné otvorenie Intergrafu. Jeden starší pán prišiel za mnou a spýtal sa ma, či som Mladen Jevđović z Juhoslávie. Keď som to potvrdil, predstavil sa ako ako Peter Ford z Anglicka. Povedal mi, že sledoval naše bienále, a že to čo sme urobili, malo veľký význam. Počul som predtým o pánovi Fordovi z kníh, že bol organizátorom prvej medzinárodnej výstavy suchej ihly v Bristole niekoľko rokov dozadu. Krátko na to sa k nám pripojila jedná veľká japonská delegácia, a tak sa naše stretnutie skončilo. Bolo to ďalšie potvrdenie.

Bienále nasledovali jedno po druhom, rýchlo ako roky plynuli, práce prichádzali do galérie a odchádzali, ale veľké číslo zostalo. V súčasnosti sa v Mestskej galérii nachádza najväčšia zbierka grafiky v technike suchej ihly na svete. Aj keď asi nevieme, ako ju ponúknut svetu, neboli by som prekvapený, keby jedného dňa nás kontaktovala nejaká svetová akadémia a spýtala by sa, či by ich študenti mohli navštíviť našu galériu v rámci odbornej prípravy.

V priebehu desiatich bienále a udeľovania desiatich cien a uznaní, sa nám natíska otázka, kde sú hlavné ciele a perspektívy tohto tvorivého procesu. Samotné definovanie a úzko vymedzený koncept podujatia, ohrazený možnosťami tradičnej grafickej techniky v jej pôvodnej podobe, svojim spôsobom determinu-

je jeho estetický aspekt. Vo veku nových technológií, suchá ihla ako tradičná grafická technika, sa zameriava predovšetkým na tradičné hodnoty bravúrnej kresby a majstrovke umeleckej zručnosti. Možno by sa nemalo siaháť na to, resp. odstraňovať to, čo je toho podstatou. Početné grafické techniky, nehovoriac o iných súčasných médiach, môžu byť pravdepodobne presvedčivejšími hovorcami novej doby a jej poetiky. Všetky ocenené práce, napriek ich veľmi rôznorodému výrazu a významu, majú jeden spoločný faktor, a to sú hlavné estetické hodnoty – citlivosť a bohatstvo línie, kompozícia, textúra, rytmus, valér...

Myslím si, že by bola škoda, keby britská kráľovná, pri príležitosti jej narodenín, namiesto kočiara v sprievode svojich strážcov a sprievodu, jazdila okolo Buckinghamského paláca v športiaku značky Porsche.

Mojím želaním je, aby suchá ihla zostala výsadou dobrých kresliarov, bezpečných a šikovných rúk, možno ako vzácnosť z dobrých čias.

Mladen Jevđović,
prvý riaditeľ Mestskej galérie Užice
a zakladateľ Medzinárodného bienále Suchá ihla

O MEĐUNARODNOM BIJENALU SUVA IGLA U UŽICU

Dvadeset godina Bijenala. Lep povod za malo, nostalgično podsećanje. Nova Galerija, mali grad, velike ambicije, potreba za afirmacijom galerije (i grada)... Šta napraviti?

Na samom početku, sa velikim poštovanjem se sećam prof Bogdana Kršića koji je prvi dao predlog da to bude bienalna izložba grafike u tehnički suve igle.

U to vreme je (kao i danas) bilo mnogo grafičkih manifestacija u svetu na kojima su prikazivana dela realizovana u svim grafičkim tehnikama, pa je bilo interesantno i izazovno pokušati sa usko specijalizovanom manifestacijom, koja bi bila zanimljiva i jedinstvena. Suva igla je bila pravi izbor.

Zašto baš ona? Suva igla je izrazito crtačka tehnika, bazirana na direktnom urezivanju crteža u ploču (tehnika duboke štampe). Osnovno izražajno sredstvo je linija, što joj na jednoj strani donekle ograničava skalu tonskih vrednosti i sužava mogućnosti, a sa druge po-većava vrednost crtačke veštine. U šali je ponekad nazivamo „viteškom“. Dvoumljenja nema. Što je urezano ne može se obrisati. Oštro oko, sigurna ruka, jasna misao...

U predgovoru kataloga za Drugi (I međunarodni Grafički Bijenale Suva igla 1995.) napisao sam: „Ako je crtež ono prvo, pravo, iskreno i suštinsko u likovnom izražavanju, prva beleška ideje ili njena složena i krajnja definicija, onda je suva igla baš to i sve to.“

Ona je viteštvu u grafici, ona je egzaktna i konkretna, ona je stroga i ne trpi kolebanja, ona je suptilna i nežna, sanjiva i vazdušasta. Njom se mogu reći mnoge stvari, sitni treptaji i teški akordi... Ona je skromna, a tako bogata!“

Posle uspeha I Bijenala 1993. koji je bio domaći, Drugi je projektovan kao Međunarodni. Trebalo je po-

četi „iz nule“. Zahvaljući pomoći prijatelja iz Beograda, iz organizacije Beogradskog grafičkog Bijenala, pre svega Zorana Marjanovića i tadašnjeg direktora Bijenala, prof Branimira Karanovića, sačinjena je prva lista umetnika iz sveta koji se bave suvom iglom. I tako je počelo.

U sred velike ratne krize, satanizacije Srbije u svetskim medijima, na Bienale su te godine stigla 182 rada iz 20 zemalja. Kontakti sa Carinom u Beogradu (stizu paketi iz celog sveta), Međunarodni žiri, organizacija same izložbe, smeštaj gostiju, simpozijum – kolonija u Sirogojnu... Mnogo, mnogo posla! Ali bilo je lepo. Maj, te 1995. godine bio je svečanost u našem malom gradu.

Michelle Broutta iz Francuske, Yves Doare iz Švajcarske, Jozef Benesh iz Maďarske, Velizar Krstić i Mića Stojiljković iz Beograda, bili su prvi međunarodni žiri za dodelu nagrada. Kasnije su kroz žirije prošli mnogi značajni stručnjaci iz sveta grafike, koji su bili čvrst garant ozbiljnosti, profesionalnosti i prestižnosti Bienala. Setimo se nekih – Prof Dimitar Malidanov, Akademija u Ljubljani, prof Dušan Kalaj iz Bratislavе, prof Bogdan Kršić, Zoran Marjanović, dr. Irina Subotić, Benoit Junod, Švajcarska, Mikael Kihlman, Švedska, dr Philipp Maurer, Austrija, Hristo Kardjilov, Bugarska, Ljiljana Slijepčević, Vanja Kraut, Martin Bontoux, Jean Pierre Humbert, Ljiljana Ćinkul...

Nešto kasnije, tokom te godine u Galeriju je stigao paket iz Krakova sa katalogom Krakovskog grafičkog Trienala i katalog za izložbu Intergrafija u Katovicama koja je bila prateća manifestacija Trienala, i propratno pismo u kome nas, uz čestitke za Bijenale, obaveštavaju da su naš bienale uvrstili u selekciju 20 prestižnih grafičkih bienala iz sveta, i da naši laureati bez žiriranja učestvuju na izložbi. Pismo je podpisao legendarni

dr. prof Witold Skulitz, osnivač i direktor Krakovskog Trienala. To je bila velika potvrda i priznanje koje nas je mnogo obradovalo i podstaklo. Kasnije sam imao sreću da se i lično upoznam sa Profesorom na otvaranju narednog Trienala, a i da se jako iznenadim jednog kišnog jutra na autobuskom stajalištu, dok sam čekao autobus za Katovice. Autobus je prevozio inostrane goste na otvaranje Intergrafije. Prišao mi je jedan stariji gospodin i obratio mi se pitanjem da li sam ja Mladen Jevđović iz Jugoslavije. Kad sam potvrdio, on se predstavio kao Piter Ford iz Engleske. Rekao je da prati naš bienale, i da je veoma važno to što radimo. Ja sam pre toga znao za gospodina Forda iz literature, i to da je on nekoliko godina ranije, napravio prvu međunarodnu izložbu suve igle u Bristolu. Već u narednim trenucima, pridružila nam se velika Japanska delegacija i tu se naš susret završio. To je bila još jedna potvrda.

Bijenali su nastavili da se nižu jedan za drugim, brzo kao što prolaze i godine, radovi su stizali i odlazili ali je veliki deo i ostajao. U gradskoj galeriji se nalazi trenutno najveća zbarka grafika u tehnici suve igle na svetu. Iako mi, verovatno, ne umemo to da ponudimo svetu, ne bih se iznenadio da nas jednog dana pozovu sa neke akademije iz sveta i pitaju da li mogu da doveđu studente na stručnu ekskurziju.

Tokom proteklih 10 bijenala i deset dodeljenih nagrada i priznanja, nameće se pitanje gde su dometi i perspektive ovog kreativnog postupka. Već sama definicija i usko određen koncept manifestacije, ograničavanjem na tradicionalnu grafičku tehniku u njenom izvornom obliku, na neki način i determinišu njen estetski aspekt. U vremenu novih tehnologija, suva igla kao tradicionalna grafička tehnika, pruža uglavnom tradicionalne vrednosti virtuoznog crteža i majstorskog tehničkog umeća. Možda je ne bi trebalo dirati i pokretati iz onoga što ona stvarno jeste. Mnoge grafičke tehnike, a da ne govorimo o ostalim savremenim medijima, mogu da budu verovatno snažniji glasnogovornici novog vre-

mena i njegove poetike.

Svi nagrađeni radovi i pored svoje velike različitosti u izrazu i značenju, imaju jedan zajednički činilac, a to su osnovne estetske vrednosti – senzibilnost i bogatstvo linije, kompozicija, tekstura, ritam, valer...

Misljam da bi bilo šteta da britanska kraljica, prigodom parade povodom svog rođendana, umesto u kočijama, praćenim gardistima i svitom, pored Bakingemske palate projuri u sportskom Poršeu.

Želeo bih da suva igla ostane privilegija dobrih crtača, sigurne i vešte ruke, možda dragocenost iz starih dobrih vremena.

Mladen Jevđović,
prvi direktor Gradske galerije Užice
i osnivač Međunarodnog bijenala Suva igla

ABOUT THE INTERNATIONAL BIENNIAL DRY POINT IN UZICE

Twenty years of the biennial exhibition. It's a nice occasion for small, nostalgic reminiscences. A new gallery, a small town, great ambitions, the need for affirmation of the gallery (and the city)... What is to be made?

At the very beginning, with great respect I remember professor Bogdan Krsic who was the first to offer a suggestion of a biennial exhibition of graphic art in the dry point technique.

At that time (as well as nowadays) there were a lot of graphics events in the world at which the works made in all graphics techniques were shown, so it was interesting and challenging to attempt with a narrowly specialized event, which would be interesting and unique. The dry point was the right choice. Why the dry point? Dry point is a rather drawing technique, based on direct engraving of the drawing into the plate (the technique of relief). The main means of expression is the line, which on one hand partially confines the range of tonic values and decreases the possibilities, whereas on the other hand it increases the value of the drawing skill. When joking we sometimes call it "chivalric". There is no doubt about that. What has been engraved cannot be erased. A quick eye, skillful hand, clear thought...

In the introduction to the catalogue for the Second (the First International Biennial Exhibition Dry Point in 1995) I wrote: "If a drawing is what is initial, sincere and essential in the artistic expression, the first note of an idea or its complex and final definition, then the dry point is exactly that and all that. It is the chivalry in graphics, it is exact and concrete, it is strict and does not allow vacillation, it is subtle and gentle, drowsy and airy. It is used to express different things, tiny twinkles and heavy chords. It is modest, but yet so rich!"

After the success of the First biennial exhibition in 1993, which was a national one, the Second one was projected as the International. It should have been started from "nothing". Owing to the help of the friends from Belgrade, and the organization of the Belgrade Graphic Biennial, primarily Zoran Marjanovic and the director of the Biennial from that time, professor Branimir Karanovic, the first list of artists engaged in the dry point technique from the whole world was made. And thus it all started.

Amidst the big war crisis, the demonization of Serbia in the world media, 182 works from 20 countries arrived at the Biennial in that year. The contacts with the Customs in Belgrade (the parcels from the whole world were coming), the international jury, the organization of the exhibition itself, the accommodation for the guests, the symposium - the colony in Sirogojno... Plenty, plenty of work! But it was beautiful. The may of 1995 was a celebration in our small town.

Michelle Broutta from France, Yves Doare from Switzerland, Josef Benesh from Hungary, Velizar Krstic and Mica Stojiljkovic from Belgrade, they were the first international jury for awarding the prizes. Later a lot of important experts from the world of graphic art were members of the jury, and they were a strong proof of seriousness, professionalism and prestige of the Biennial. Let us remember some of them - professor Dimitar Malidanov, the Academy in Ljubljana, professor Dusan Kalaj from Bratislava, professor Bogdan Krsic, Zoran Marjanovic, dr. Irina Subotic, Benoit Junod, Switzerland, Michael Kihlman, Sweden, dr Philipp Maurer Austria, Hristo Kardjilov, Bulgaria, Ljiljana Slijepcevic, Vanja Kraut, Martin Bontoux, Jean Pierre Humbert, Ljiljana Cinkul...

Some time later, during that year, a parcel from Krakov reached the Gallery with a catalogue of the Krakov Graphic Triennial and the accompanying letter in which, apart from the compliments for the Biennial, they informed us that they had included our Biennial exhibition into a selection of 20 prestigious graphic biennials from the world, and that our laureates could take part in the exhibition without the jury decision. The letter was signed by a legendary professor Witold Skulitz, the founder and director of the Krakov Triennial exhibition. That was a big acknowledgement and recognition which made us delighted and thrilled. Later on I was fortunate to meet personally the professor at the opening of the following Triennial, and I was also greatly surprised one rainy morning, while I was waiting for the bus to Katovice at the bus stop. The bus was transporting foreign visitors for the opening ceremony of Intergraphy. An elderly gentleman approached me and asked me if I was Mladen Jevdjovic from Yugoslavia. When I confirmed that, he introduced himself as Peter Ford from England. He told me that he had been following our Biennial, and that what we were doing was of great significance. I had heard of Mr Ford previously from the books, and that he had organized the first international exhibition of dry point in Bristol, a few years prior to that. Not long after that, a big Japanese delegation joined us and so our meeting ended. That was one more acknowledgement.

The biennial exhibitions followed one another, fast as the years passed by, the works were coming and leaving the gallery but a big number remained. Currently at the City gallery there is the biggest collection of graphics in the dry point technique in the world. Although we are not capable of offering it to the world, I wouldn't be surprised if one day we were contacted by a world academy and asked if their students could visit our gallery as a part of professional training.

During the last 10 biennials and the ten prizes and

certificates awarded so far, the question is presented to us where the ultimate goals and perspectives of this creative procedure are. The very definition itself and the narrowly defined concept of the event, by which it is limited to a traditional graphic technique in its original form, determine its esthetic aspect in some way. In the age of new technologies, being a traditional graphic technique, dry point provides mainly traditional values of the virtuoso drawing and the masterly technical artistry. Maybe it shouldn't be touched and removed from what it really is. Numerous graphic techniques, not to mention other contemporary media, can probably be more powerful spokesmen of the new age and of its poetics. All the awarded works, though being very diverse in expression and meaning, have one common factor, and those are the main esthetic values - sensibility and the riches of line, composition, texture, rhythm, value...

I think that it would be a pity if the British Queen, on the occasion of her birthday, instead of being driven in a carriage, accompanied by guardsmen and the retinue, drove past Buckingham palace in a sports Porsche.

My wish is that the dry point remains the privilege of fine drawers, stable and skillful hand, perhaps a preciousness from the good times.

Mladen Jevdjovic,
first director of the City gallery of Uzice
and founder of the International Dry Point Biennial

ČASŤ I. DEO I. PART I.

Ocenení autori
Nagradjeni autori
Award winning authors





20



↑ 2. **Bogdan Kršić:** ÚTES/HRID /CLIFF
suchá ihla/suva igla/dry point, 1995 (Special Award – Srbsko/Srbija/Serbia), 43,5 x 62,5 cm

← 1. **Milivoje Stoiljković:** TETA/TETA/AUNT
suchá ihla/suva igla/dry point, 1991 (Gold Point – Srbsko/Srbija/Serbia), 58,8 x 44,5 cm

21



22



↑ 3. **Slavko Milenković:** EFEMERIDY/EFEMERIDI/EFFEMERI
suchá ihla/suva igla/dry point, 1995 (Bronze Point – Srbsko/Srbija/Serbia), 74 x 49 cm

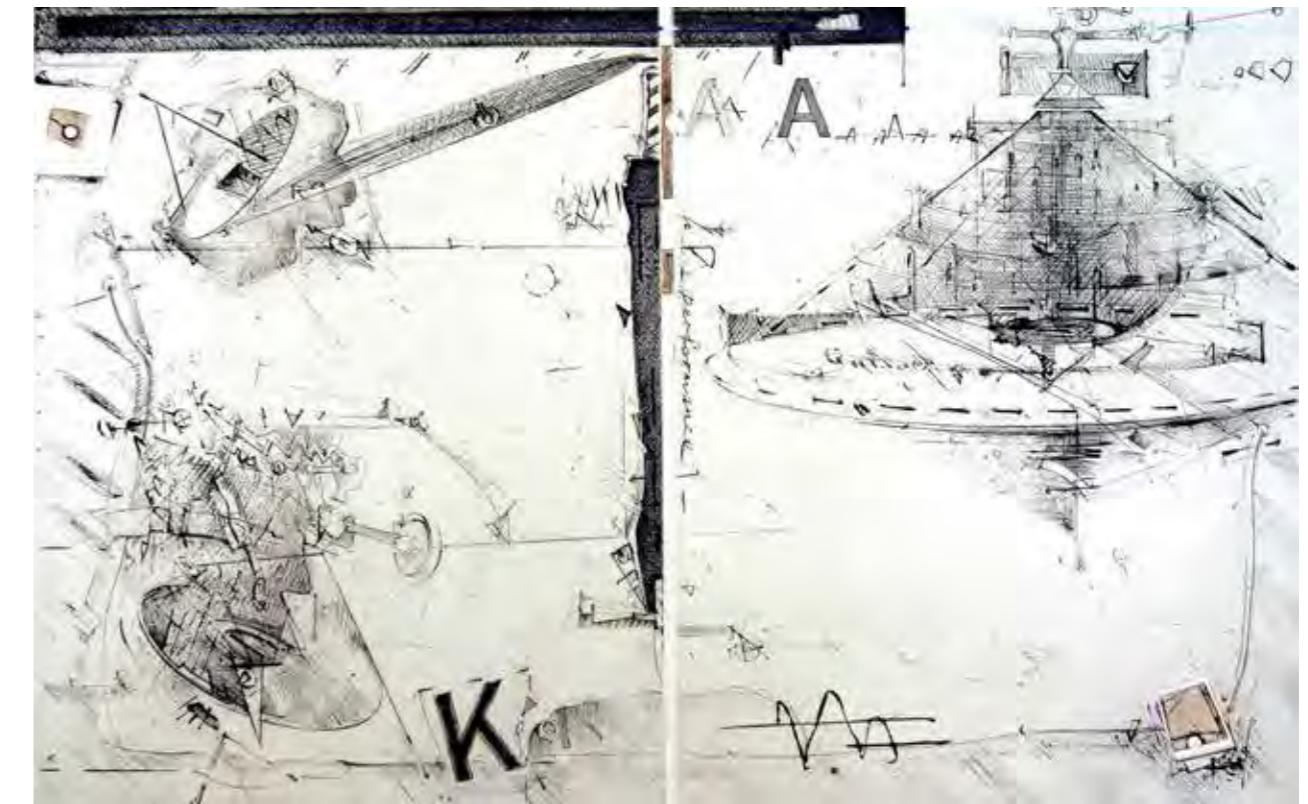
← 4. **Dimitar Malidanov:** ROSA /ROSA /DEW
suchá ihla/suva igla/dry point, 1993 (Grand Prix – Macedónsko/Macedonija/Macedonia), 79,5 x 109,5 cm

23



5. **Nevenka Stojisavljević:** LÚČ SVETLA/TRAK SVETLA/RAY OF LIGHT
suchá ihla/suva igla/dry point, 1995 (Gold Point – Srbsko/Srbija/Serbia), 48,5 x 64,5 cm

24



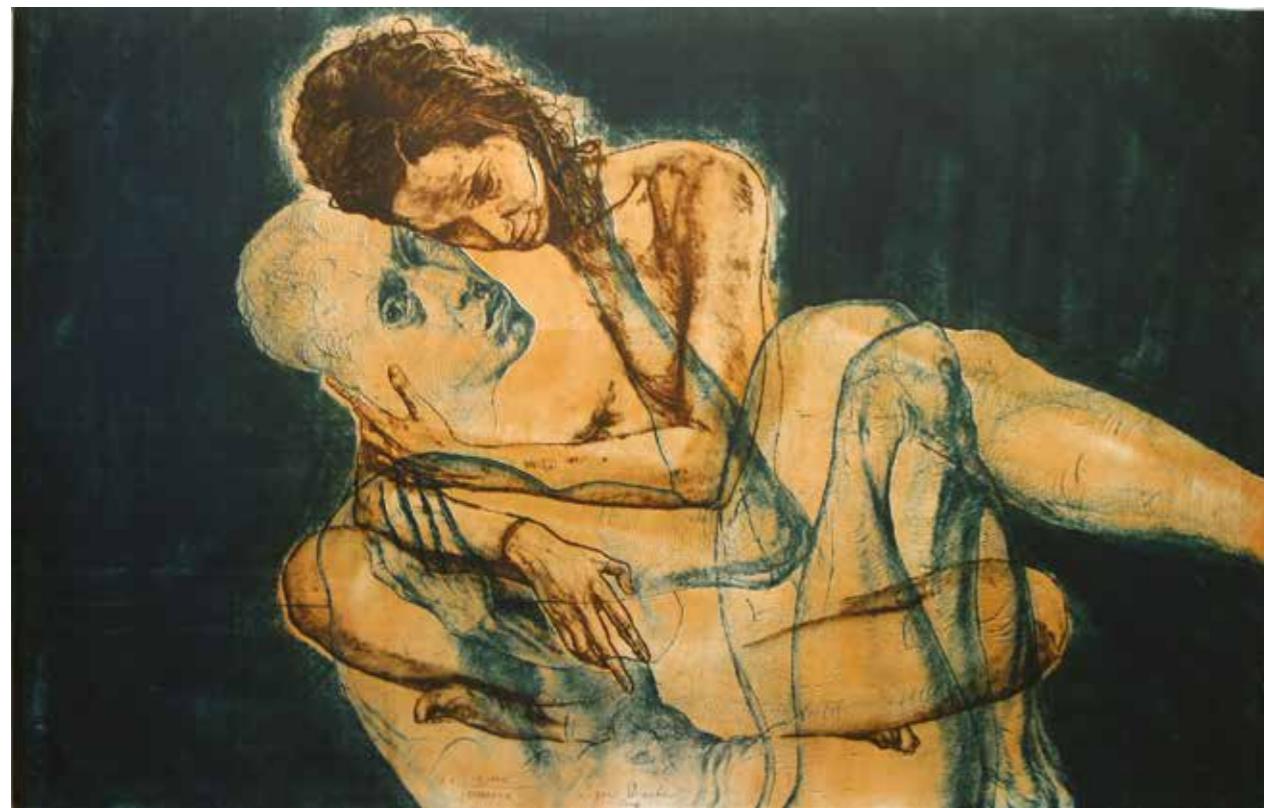
6. **Tigran Abramjan:** PERFORMANCE/PERFORMANCE/PERFORMANCE
suchá ihla/suva igla/dry point, 2003 (Silver Point – Česká republika/Republika Česká/Czech Republic), 32 x 50 cm

25



↑ 7. **Mikael Kihlman**: KRAKOV/KRAKOW
suchá ihla/suva igla/dry point, 1999 (Grand Prix – Švédsko/Švedska/Sweden), 68,2 x 49,2 cm

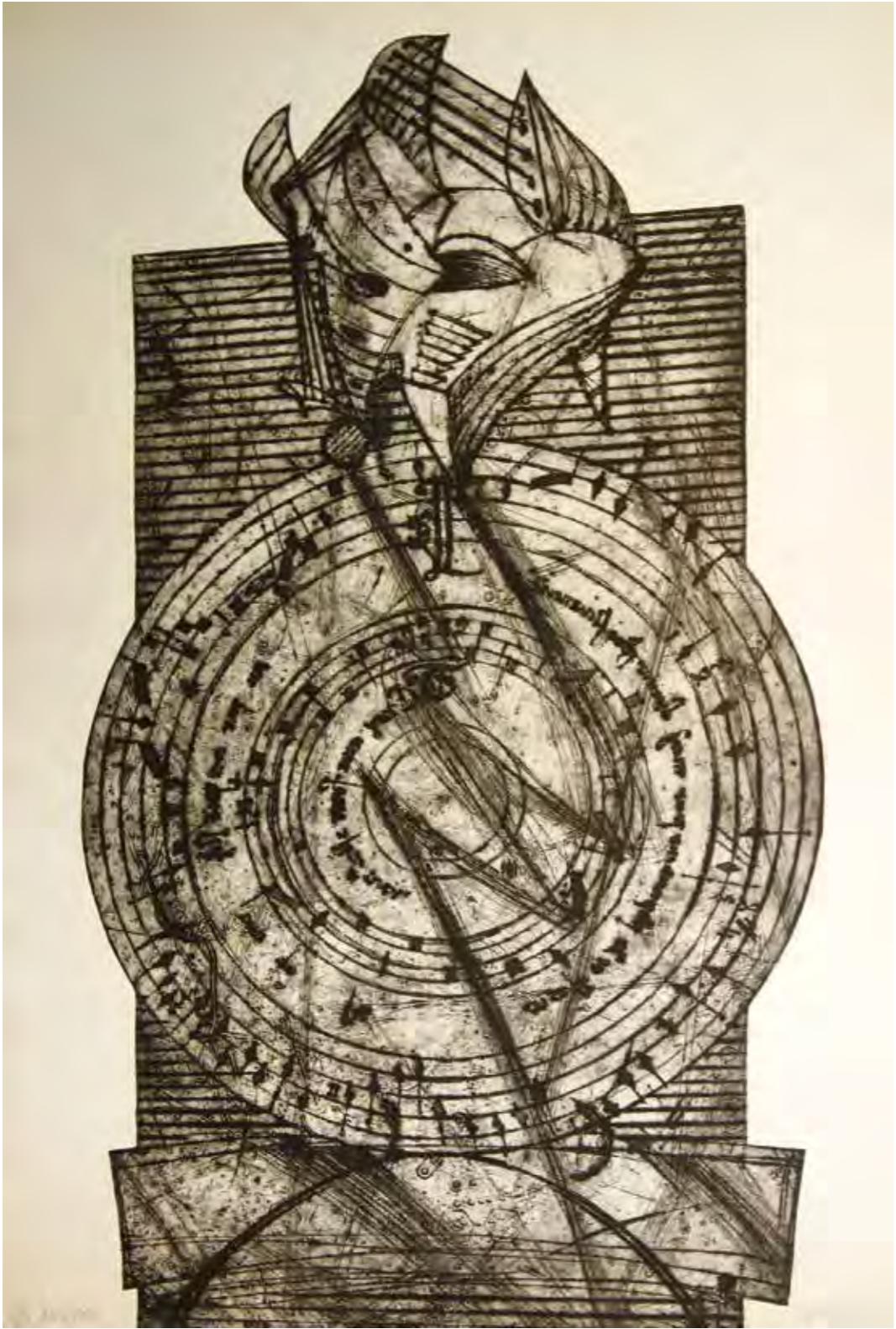
← 8. **Moreh Mordecai**: ZRANENÝ NOSOROŽEC/RANEN NOSOROG/WOUNDED RHINOCEROS
suchá ihla/suva igla/dry point, 1995 (Gold Point – Francúzsko/Francuska/France), 49 x 64,5 cm



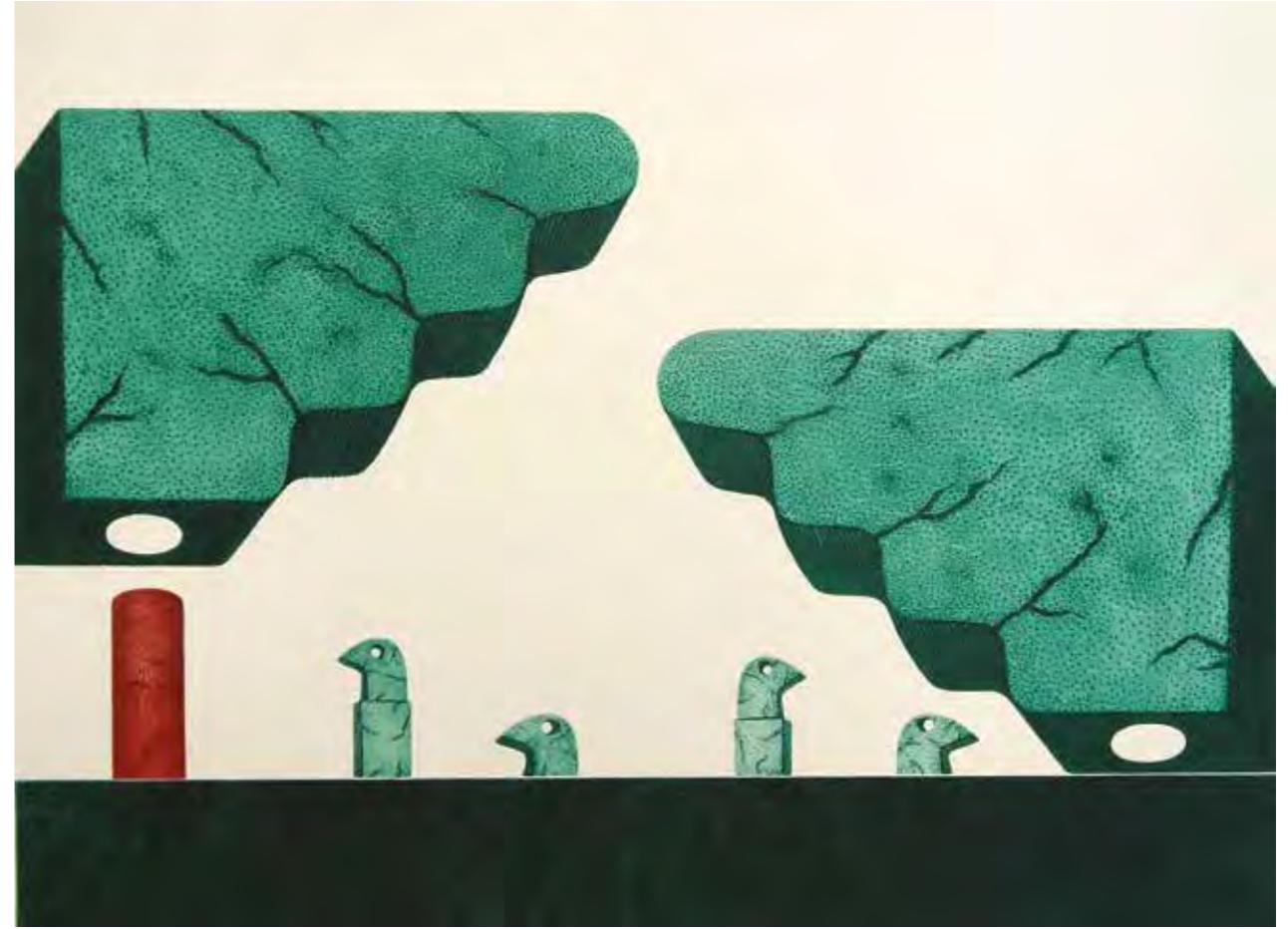
9. Igor Piačka: OBJATIE/HUG/EMBRACE
suchá ihla/suva igla/dry point, 2006 (Bronze Point – Slovensko/Slovačka/Slovakia), 63 x 99,2 cm



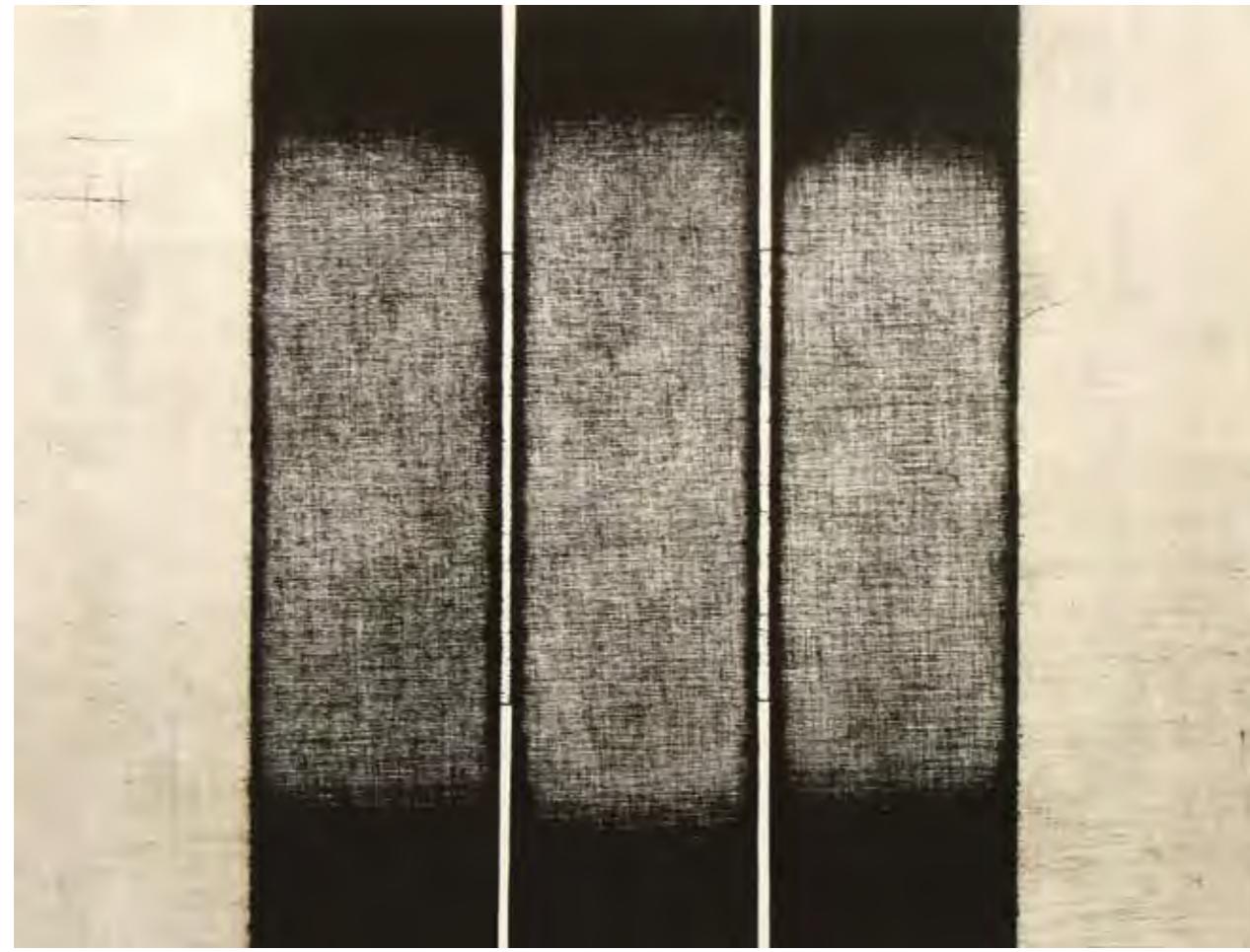
10. Piotr Szurek: AUTOPOTRÉT 1-2 (VLAVO)/AUTOPORTRET 1-2 (LEVO)/SELFPORTRAIT 1-2 (LEFT)
(LEFT) suchá ihla/suva igla/dry point, 2008 (Grand Prix – Poľsko/Polska/Poland), 70 x 99 cm



↑ 11. **Siniša Žikić:** NÁSTROJ/INSTRUMENT/INSTRUMENT
suchá ihla/suva igla/dry point, 1996 (Special Award Point – Srbsko/Srbija/Serbia), 108,2 x 73 cm



← 12. **Vello Winn:** DOBA KAMENNÁ/KAMENO DOBA/STONE AGE
suchá ihla/suva igla/dry point, 2002 (Gold Point – Estónsko/Estonija/Estonia), 49,5 x 75 cm



13. Ivan Ninov: BEZ NÁZVU/BEZ NAZIVA/UNTITLED
suchá ihla/suva igla/dry point, 2006 (Silver Point – Bulharsko/Bugarska/Bulgaria), 49,3 x 66,2 cm

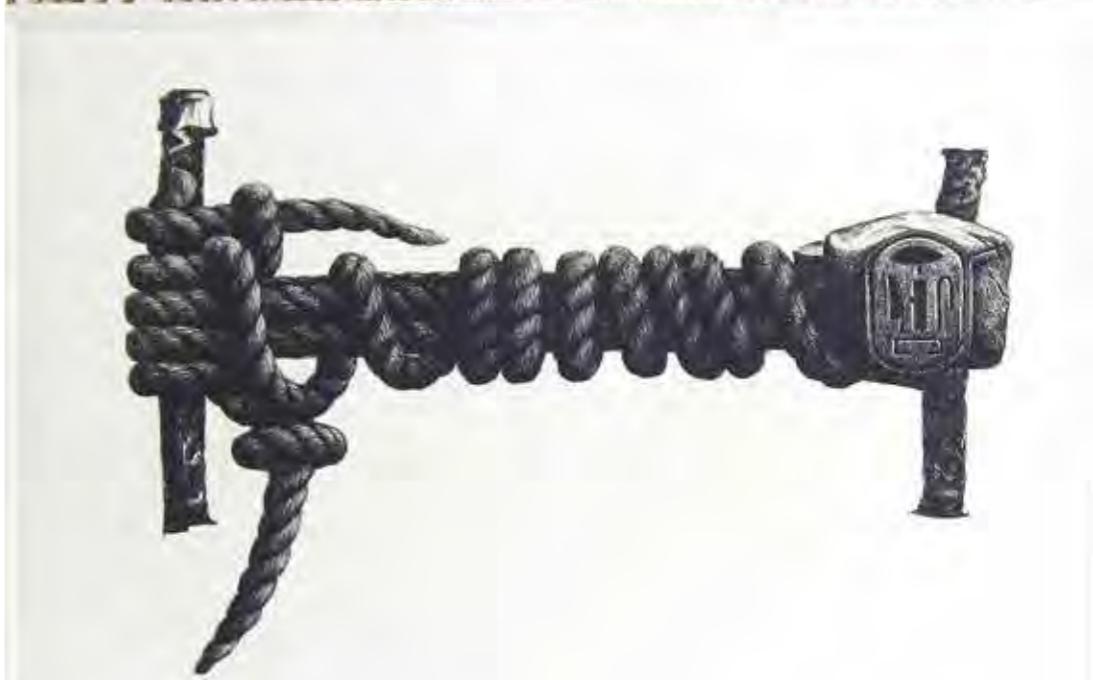


14. Ana Vivoda: BEZ NÁZVU I/BEZ NAZIVA I /UNTITLED I
suchá ihla/suva igla/dry point, 2001 (Grand Prix – Horvátsko/Horvatska/Croatia), 97,5 x 66,2 cm



15. Branko Raković: MARS ↑
suchá ihla/suva igla/dry point, 1994 (Bronze Point – Srbsko/Srbija/Serbia), 49,5 x 68,3 cm

16. Vladimiro Elvieri: TICO/TIŠINA/SILENCE →
suchá ihla/suva igla/dry point, 1998 (Special Award – Taliansko/Italija/Italy), 66 x 34,5 cm

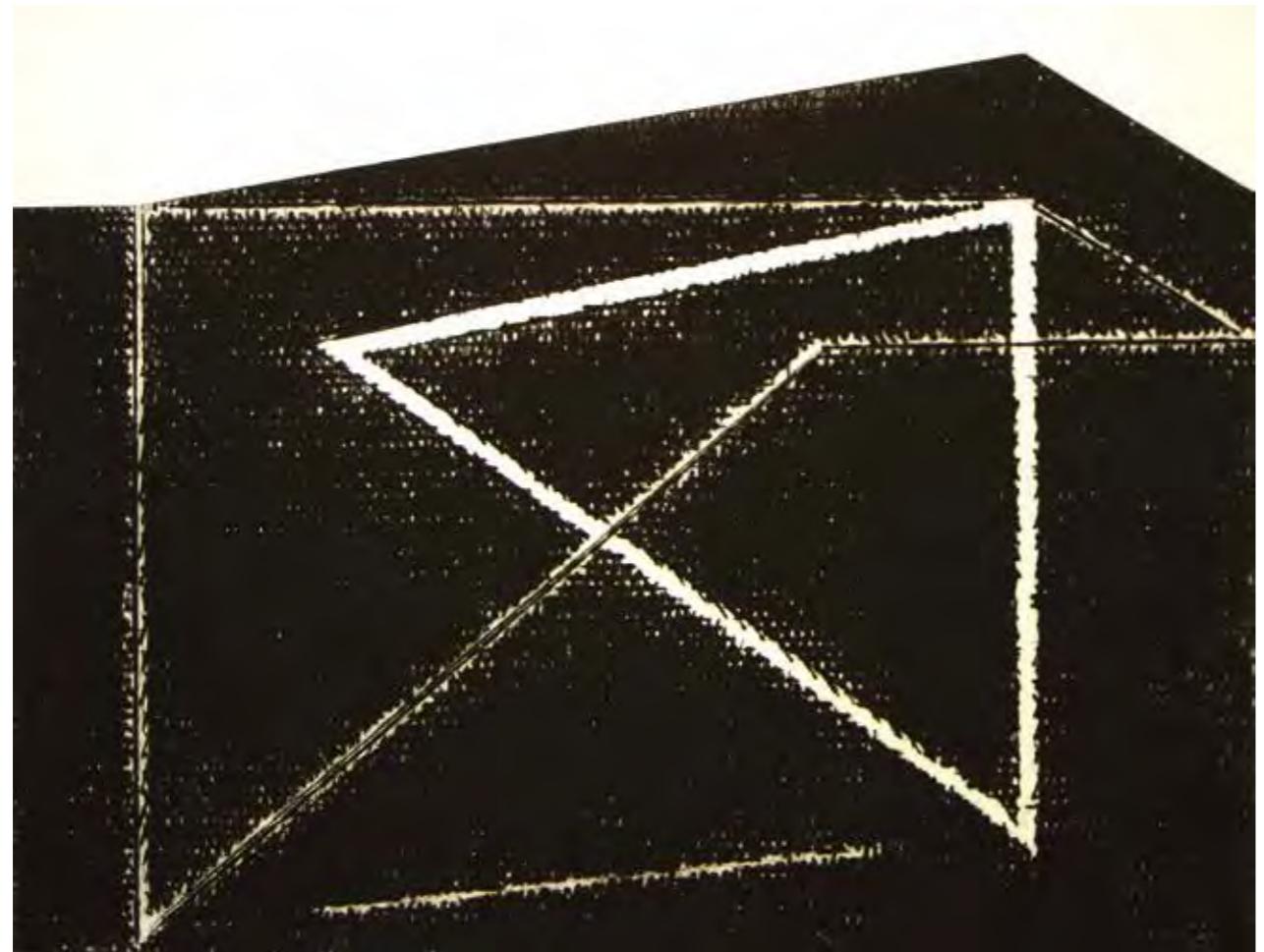




17. Toshio Yoshizumi: NÁKLONNOSŤ II./PRIVRŽENOST II./AFFECTION II
suchá ihla/suva igla/dry point, 2003 (Grand Prix – Japonsko/Japan), 60,5 x 90,4 cm



18. Miodrag Mlađović: PREDPOVEĎ I./PREDSKAZANJE I./OMEN I
suchá ihla/suva igla/dry point, 1999 (Gold Point – Srbsko/Srbija/Serbia), 68,5 x 99 cm



19. Slobodan Knežević: NOČNÉ SVETLÁ NAD DUNAJOM/NOĆNE SVETLINE NAD DUNAVOM /NIGHT LIGHTS OVER DANUBE
suchá ihla/suva igla/dry point, 2007 (Silver Point – Srbsko/Srbija/Serbia), 39 x 64,7 cm



20. Kohsei: JEDEN – OTEC/JEDAN – OTAC/ONE – FATHER
suchá ihla/suva igla/dry point, 2004 (Bronze Point – Japonsko/ Japan), 60,5 x 90 cm



21. Thea Wernitznig: BEZ NÁZVU/BEZ NAZIVA/UNTITLED 2/3 V ↑
suchá ihla/suva igla/dry point, 2006 (Gold Point – Rakúsko/Austria/Austria), 51,5 x 71 cm

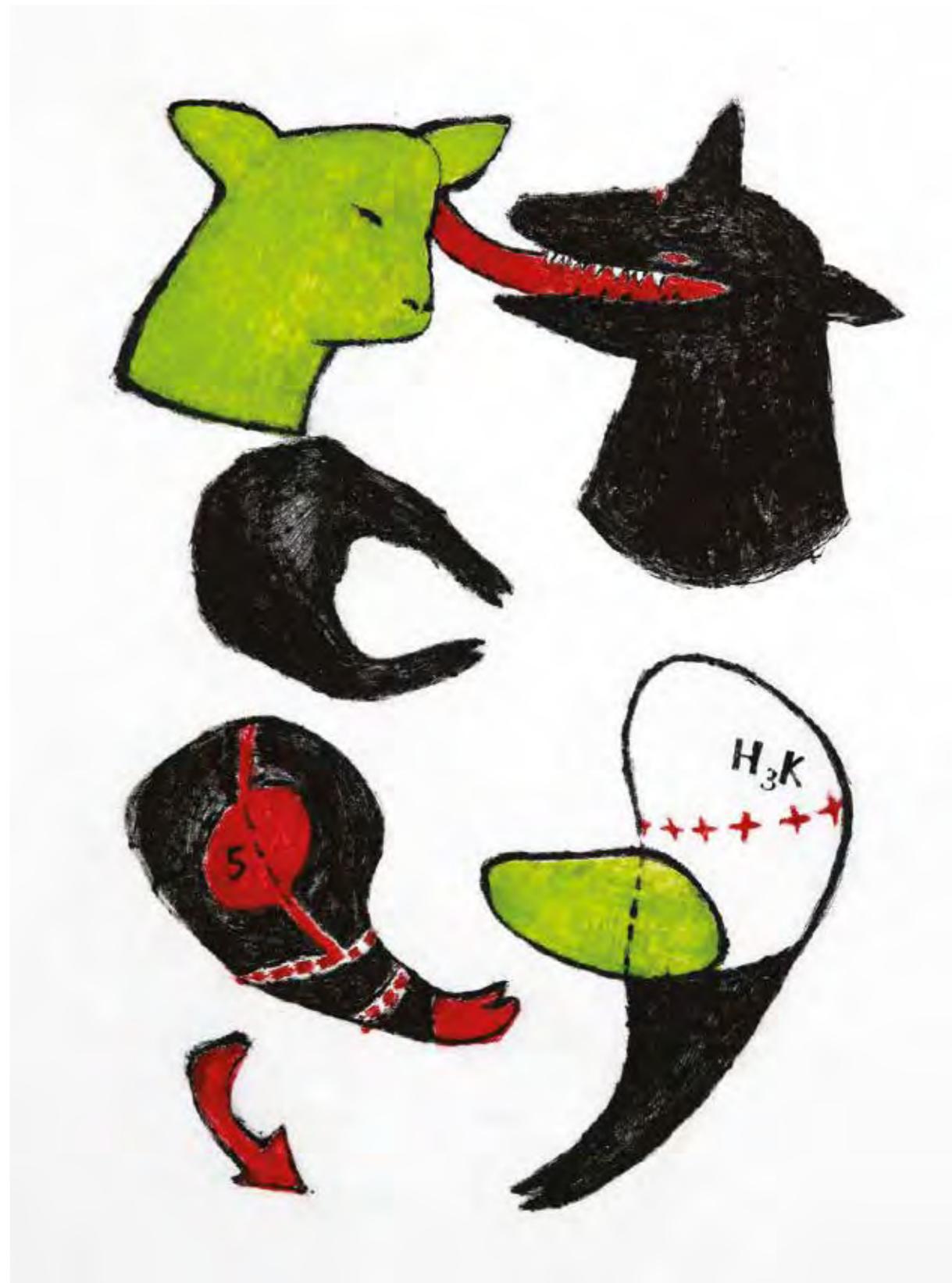


22. Zoran Grmaš: ÚZKE DVERE I./TESNA VRATA I./TIGHT DOOR I →
suchá ihla/suva igla/dry point, 2007 (Silver Point – Srbsko/Srbija/Serbia), 65,5 x 47,2 cm



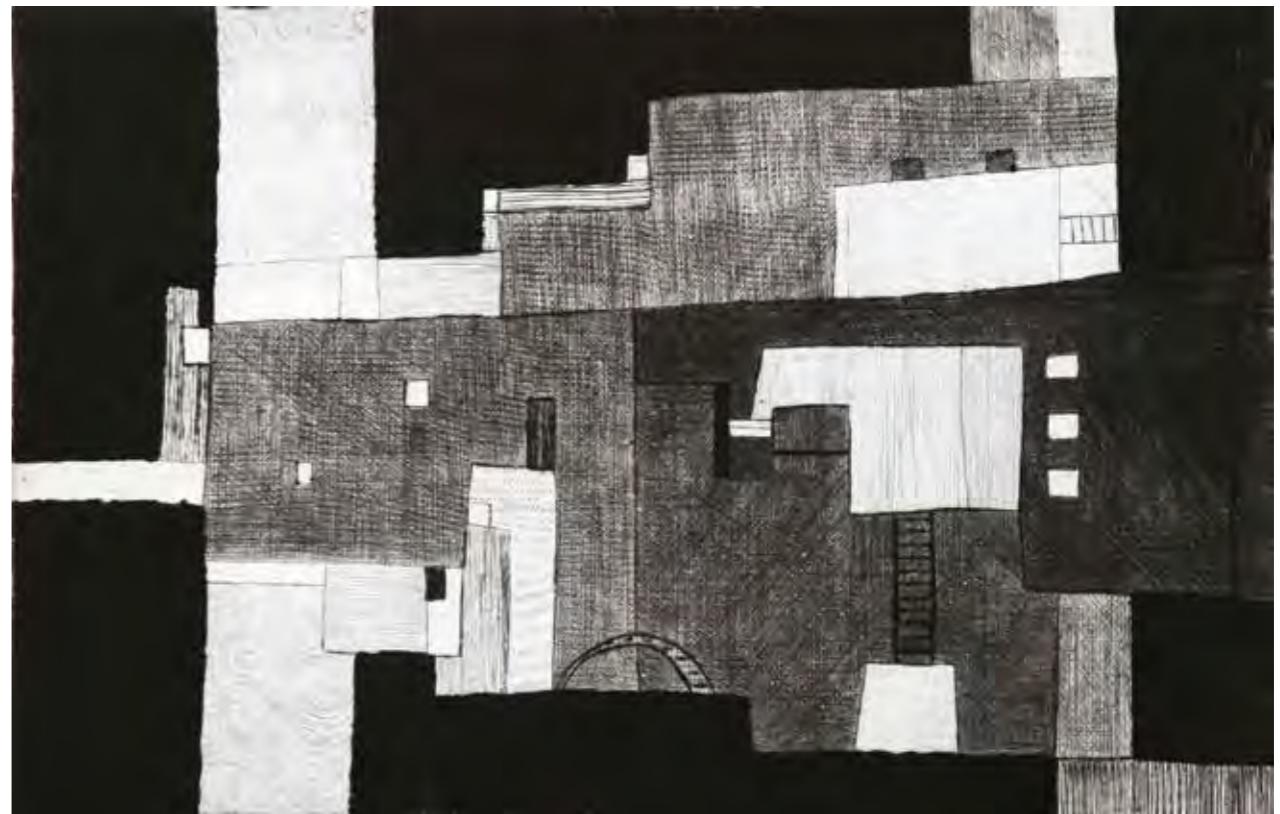
23. Ranka Lučić Janković: RITUÁL/RITUAL/RITUAL ↑
suchá ihla/suva igla/dry point, 2009 (Bronze Point – Srbsko/Srbija/Serbia), 49,5 x 63,5 cm

24. Simonida Radonjić: VLK A OVCA/VUK I OVCA/WOLF AND A SHEEP →
suchá ihla/suva igla/dry point, 2009 (Grand Prix – Srbsko/Srbija/Serbia), 48 x 34,5 cm





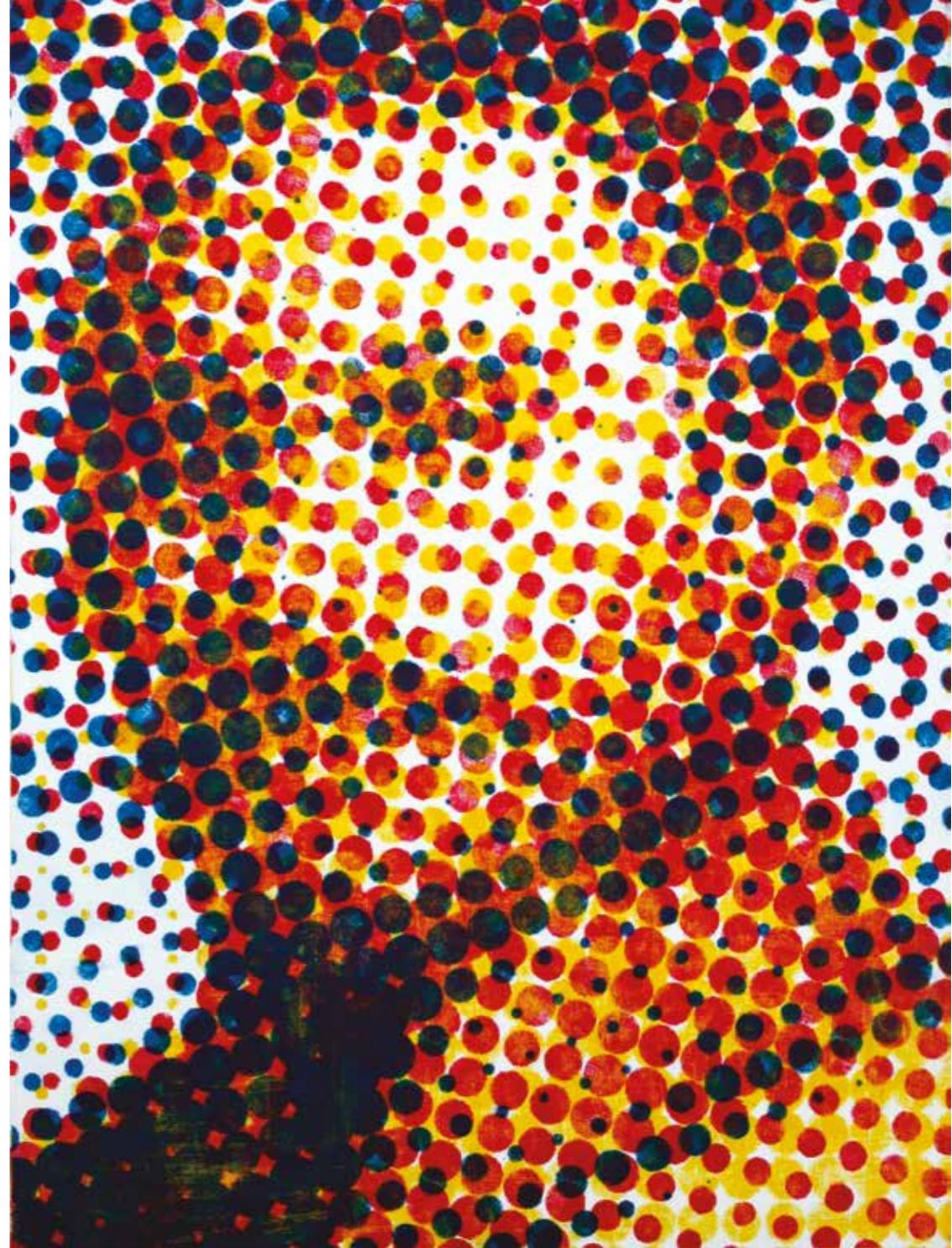
25. **Masaaki Ohya:** A PRIORI TOWANE 09-1
suchá ihla/suva igla/dry point, 2009 (Gold Point - Japonsko/ Japan), 46 X 70 cm



26. **Tatjana Radonjić:** VSTUP DO PRÍSTAVU/ULAZ U LUKU/ENTRANCE TO HARBOUR
suchá ihla/suva igla/dry point, 2009 (Silver Point – Srbsko/Srbija/Serbia), 24,5 x 68,7 cm



46



28. Aleksandar Mladenović: MILIÓN ČAHOV PRE PRNCA MILOŠA/MILON POTEZA ZA KNEZ MILOŠA/A MILION STROKES FOR COUNT MILOŠ suchá ihla/suva igla/dry point, 2010 (Silver Point – Srbsko/Srbija/Serbia), 68,5 x 51,5 cm

← 27. Jastra Jelacić: BEZ NÁZVU/BEZ NAZIVA/UNTITLED suchá ihla/suva igla/dry point, 2010 (Gold Point – Srbsko/Srbija/Serbia), 89 x 58,5 cm

47



29. Florin Hattegan: PANORÁMA 5, CITISCAPE 5/CITYSCAPE 5
suchá ihla/suva igla/dry point, 2011 (Grand Prix – Kanada/Canada), 60 x 90,8 cm



30. Veronica Longo: NEVEDOMÉ DETSTVO/NESVESNO DETINSTVO/UNKNOWNLY INFANCY
suchá ihla/suva igla/dry point, 2013 (Gold Point – Talijsko/Italija/Italy), 89 x 49 cm

ČASŤ II.
DEO II.
PART II.

Autori z Užíc
Autori iz Užica
Authors from Uzice





1. Zvonko Šostar: DOTYK III./DODIR III./TOUCH III.
suchá ihla/suva igla/dry point, 1995, 20,5 x 30 cm



2. Mladen Jevđović: EXPLÓZIA/EKSPLOZIJA /EXPLOSION
suchá ihla/suva igla/dry point, 1995, 59,7 x 88,5 cm



54



↑ 4. **Milutin Korać:** SKUPINA HUDOBNÍKOV I./MUZIČKA GRUPA I./BAND OF MUSICIANS /
suchá ihla/suva igla/dry point, 199, 17 x 20,5 cm

← 3. **Dušan Starčević:** PRIESTOR/PROSTOR/SPACE
suchá ihla/suva igla/dry point, 1995, 49,5 x 39,8 cm

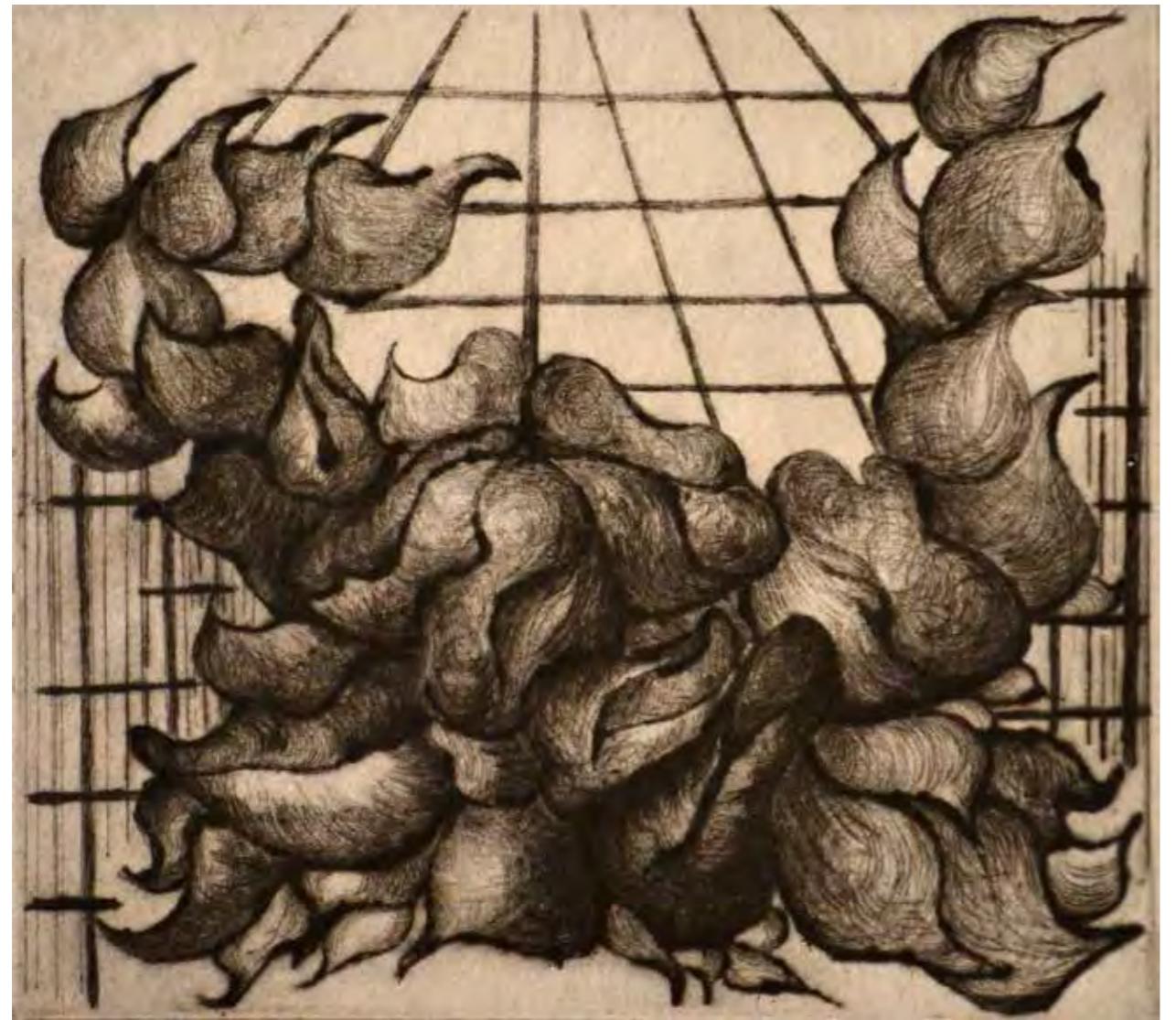
55



5. **Dragoljub Kaplanović:** KRÍK/GRM/THE BUSH ↑
suchá ihla/suva igla/dry point, 1995, 20,4 x 26 cm

6. **Obrad Jovanović:** BÝVALÝ SATYR/BIVŠI SATIR/FORMER SATYR →
suchá ihla/suva igla/dry point, 2001, 49,5 X 40 cm

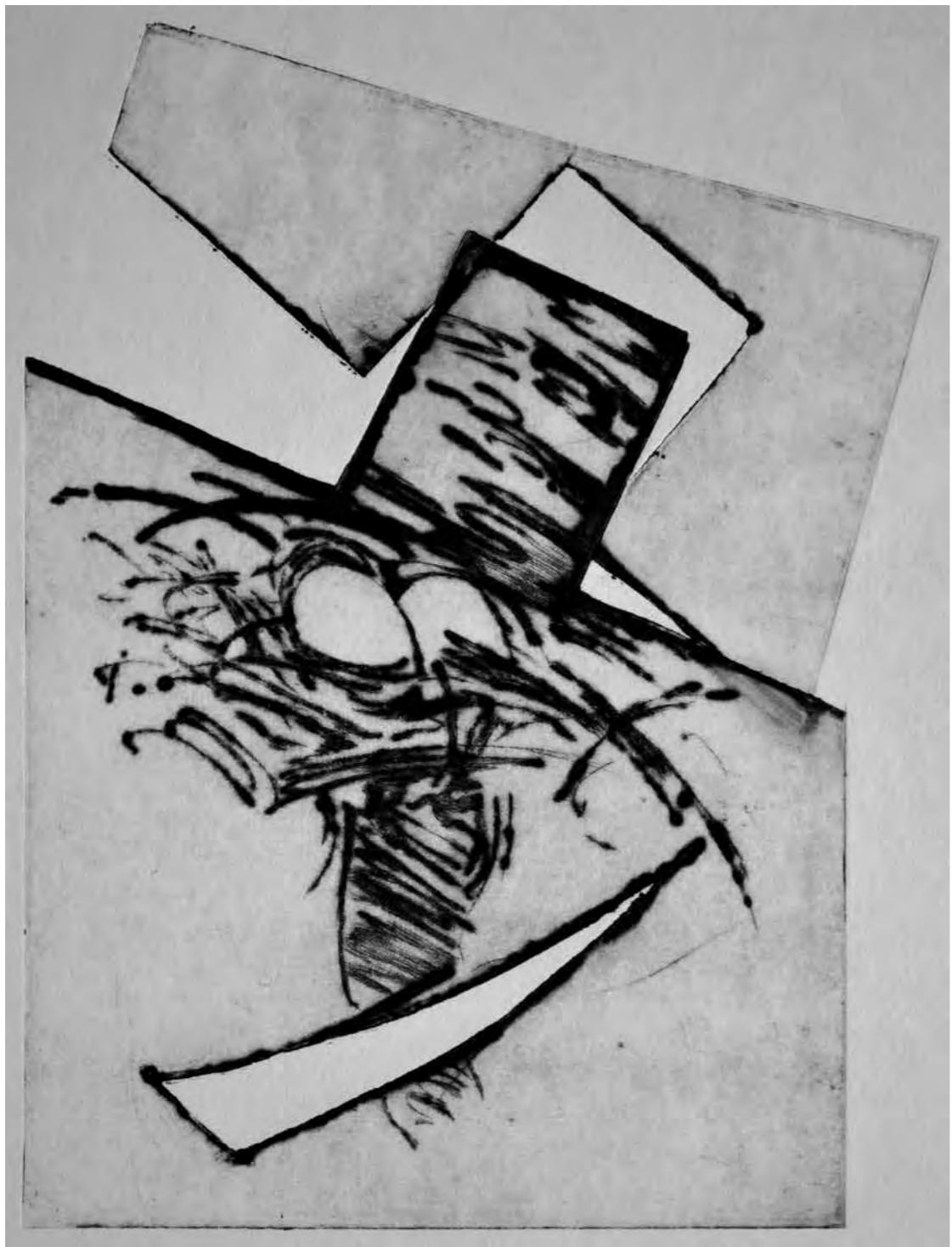




7. Sofija Bunardžić: DIRAN/DIRAN/DJIRAN
suchá ihla/suva igla/dry point, 1995, 19,5 x 22 cm



8. Zoran Pavlović: CHODÚL/ŠTAKARA/STILT
suchá ihla/suva igla/dry point, 2000, 34,2 x 31 cm



9. **Jovan Đurđević:** HNIEZDO/GNEZDO /THE NEST ↑
suchá ihla/suva igla/dry point, 1995, 29,4 x 22,3 cm

10. **Nikola Radosavljević:** BÚRKA/OLUJA/STORM →
suchá ihla/suva igla/dry point, 2013, 59 x 29 cm



ZOZNAM VYSTAVENÝCH DIEL | SPISAK IZLOŽENIH DELA
LIST OF EXHIBITED WORKS

Časť I.: Zoznam ocenených umelcov medzinárodného bienále grafického umenia Suchá ihla v Užiciach

Deo I: Lista nagrađivanih umetnika Međunarodnog grafičkog bijenala Suva igla u Užicu

Part I: List of award winning artists of the international graphic art biennial Dry Point Uzice

1. Bienále / I Bijenale/1st Biennial – 1993

1. Milivoje Stojjković: TETA /TETA/AUNT
suchá ihla/suva igla/dry point, 1991 (Gold Point – Srbsko/Srbija/Serbia), 58,8 x 44,5 cm
2. Bogdan Kršić: ÚTES/ HRID /CLIFF
suchá ihla/suva igla/dry point, 1995 (Special Award – Srbsko/Srbija/Serbia), 43,5 x 62,5 cm
3. Slavko Milenković : EFEMERIDY/EFEMERIDI/EFFEMERI
suchá ihla/suva igla/dry point, 1995 (Bronze Point – Srbsko/Srbija/Serbia), 74 x 49 cm

2. Bienále / II Bijenale/2nd Biennial – 1995

4. Dimitar Malidanov: ROSA /ROSA /DEW
suchá ihla/suva igla/dry point, 1993 (Grand Prix – Macedónsko/Makedonija/Macedonia), 79,5 x 109,5 cm
5. Nevenka Stojisavljević : LÚČ SVETLA/TRAK SVETLA/RAY OF LIGHT
suchá ihla/suva igla/dry point, 1995 (Gold Point – Srbsko/Srbija/Serbia), 48,5 x 64,5 cm
6. Tigran Abramjan: PERFORMANCE/PERFORMANCE/ PERFORMANCE
suchá ihla/suva igla/dry point, 2003 (Silver Point – Česká republika/ Česka Republika /Czech Republic), 32 x 50 cm

3. Bienále / III Bijenale/3rd Biennial – 1997

7. Mikael Kihlman: KRAKOV/ KRAKOW/KRAKOW
suchá ihla/suva igla/dry point, 1999 (Grand Prix – Švédsko/Švedska/Sweden), 68,2 x 49,2 cm
8. Moreh Mordecai: ZRANENÝ NOSOROŽEC/RANEN NOSOROG/WOUNDED RHINOCEROS
suchá ihla/suva igla/dry point, 1995 (Gold Point – Francúzsko/Francuska/France), 49 x 64,5 cm
9. Igor Piačka: OBJATIE/HUG/EMBRACE
suchá ihla/suva igla/dry point, 2006 (Bronze Point – Slovensko/Slovačka/Slovakia), 63 x 99,2 cm

4. Bienále / IV Bijenale /4th Biennial – 1999

10. Piotr Szurek: AUTOPOTRÉT 1-2 (VĽAVO)/ AUTOPORTRET 1-2 (LEVO)/ SELFPORTRAIT 1-2 (LEFT)
suchá ihla/suva igla/dry point, 2008 (Grand Prix – Poľsko/Poljska/Poland), 70 x 99 cm
11. Siniša Žikić: NÁSTROJ/INSTRUMENT/ INSTRUMENT
suchá ihla/suva igla/dry point, 1996 (Special Award Point – Srbsko/Srbija/Serbia), 108,2 x 73 cm

5. Bienále /V Bijenale /5th Biennial – 2001

12. Vello Winn: DOBA KAMENNÁ/KAMENO DOBA/STONE AGE
suchá ihla/suva igla/dry point, 2002 (Gold Point – Estónsko/Estonija/Estonia), 49,5 x 75 cm
13. Ivan Ninov : BEZ NÁZVU/BEZ NAZIVA /UNTITLED
suchá ihla/suva igla/dry point, 2006 (Silver Point – Bulharsko/Bugarska/Bulgaria), 49,3 x 66,2 cm

6. Bienále /VI Bijenale/6th Biennial – 2003

14. Ana Vivoda: BEZ NÁZVU I/BEZ NAZIVA I /UNTITLED I
suchá ihla/suva igla/dry point, 2001 (Grand Prix – Horvátsko/Hrvatska/Croatia), 97,5 x 66,2 cm
15. Branko Raković: MARS
suchá ihla/suva igla/dry point, 1994 (Bronze Point – Srbsko/Srbija/Serbia), 49,5 x 68,3 cm
16. Vladimiro Elvieri: TICHO/TIŠINA/SILENCE
suchá ihla/suva igla/dry point, 1998 (Special Award – Taliansko/Italija/Italy), 66 x 34,5 cm

7. Bienále / VII Bijenale/7th Biennial – 2005

17. Toshio Yoshizumi : NÁKLONNOSŤ II./ PRIVRŽENOST II/ AFFECTION II
suchá ihla/suva igla/dry point, 2003 (Grand Prix – Japonsko/ Japan), 60,5 x 90,4 cm
18. Miodrag Mlađović : PREDPOVEĎ I./PREDSKAZANJE I/OMEN I
suchá ihla/suva igla/dry point, 1999 (Gold Point – Srbsko/Srbija/Serbia), 68,5 x 99 cm
19. Slobodan Knežević : NOĆNE SVETLÁ NAD DUNAJOM/NOĆNE SVETLINE NAD DUNAVOM /NIGHT LIGHTS OVER DANUBE
suchá ihla/suva igla/dry point, 2007 (Silver Point – Srbsko/Srbija/Serbia), 39 x 64,7 cm
20. Kohsei: JEDEN – OTEC/JEDAN – OTAC/ONE – FATHER
suchá ihla/suva igla/dry point, 2004 (Bronze Point – Japonsko/ Japan), 60,5 x 90 cm

8. Bienále / VIII Bijenale/ 8th Biennial – 2007

21. Thea Wernitznig : BEZ NÁZVU/BEZ NAZIVA/UNTITLED 2/3 V
suchá ihla/suva igla/dry point, 2006 (Gold Point – Rakúsko/Austria/Austria), 51,5 x 71 cm
22. Zoran Grmaš: ÚZKE DVERE I./TESNA VRATA I /TIGHT DOOR I
suchá ihla/suva igla/dry point, 2007 (Silver Point – Srbsko/Srbija/Serbia), 65,5 x 47,2 cm
23. Ranka Lučić Janković: RITUÁL/ RITUAL /RITUAL
suchá ihla/suva igla/dry point, 2009 (Bronze Point – Srbsko/Srbija/Serbia), 49,5 x 63,5 cm

9. Bienále / IX Bijenale/ 9th Biennial – 2009

24. Simonida Radonjić: VLK A OVCA/VUK I OVCA/WOLF AND A SHEEP
suchá ihla/suva igla/dry point, 2009 (Grand Prix – Srbsko/Srbija/Serbia), 48 x 34,5 cm
25. Masaaki Ohya: A PRIORI TOWANE 09-1
suchá ihla/suva igla/dry point, 2009 (Gold Point – Japonsko/ Japan), 46 X 70 cm
26. Tatjana Radonjić: VSTUP DO PRÍSTAVU/ULAZ U LUKU/ENTRANCE TO HARBOUR
suchá ihla/suva igla/dry point, 2009 (Silver Point – Srbsko/Srbija/Serbia), 24,5 x 68,7 c

10. Bienále / X Bijenale/ 10th Biennial – 2011

27. Jastrja Jelačić : BEZ NÁZVU/BEZ NAZIVA /UNTITLED
suchá ihla/suva igla/dry point, 2010 (Gold Point – Srbsko/Srbija/Serbia), 89 x 58,5 cm
28. Aleksandar Mladenović : MILIÓN ČAHOV PRE PRNCA MILOŠA/MILON POTEZA ZA KNEZ MILOŠA/
A MILION STROKES FOR COUNT MILOŠ
suchá ihla/suva igla/dry point, 2010 (Silver Point – Srbsko/Srbija/Serbia), 68,5 x 51,5 cm

11. Bienále / XI Bijenale/ 11th Biennial – 2013

29. Florin Hattegan: PANORÁMA 5, CITISCAPE 5/CITYSCAPE 5
suchá ihla/suva igla/dry point, 2011 (Grand Prix – Kanada/Canada), 60 x 90,8 cm
30. Veronica Longo: NEVEDOMÉ DETSTVO/NESVESNO DETINSTVO/UNKNOWNLY INFANCY
suchá ihla/suva igla/dry point, 2013 (Gold Point – Taliansko/Italija/Italy), 89 x 49 cm
suchá ihla/suva igla/dry point, 2013 (Gold Point – Taliansko/Italija/Italy), 89 x 49 cm

Časť II.: Zoznam autorov z Užíc

- Deo II: Lista autora iz Užica**
Part II: List of Authors from Užice

1. Zvonko Šostar: DOTYK III./DODIR III /TOUCH III
suchá ihla/suva igla/dry point, 1995, 20,5 x 30 cm
2. Mladen Jevđović: EXPLÓZIA/EKSPLOZIJA /EXPLOSION
suchá ihla/suva igla/dry point, 1995, 59,7 x 88,5 cm
3. Dušan Starčević: PRIESTOR/ PROSTOR/SPACE
suchá ihla/suva igla/dry point, 1995, 49,5 x 39,8 cm
4. Milutin Korać: SKUPINA HUDOBNÍKOV I./MUZIČKA GRUPA I/BAND OF MUSICIANS I
suchá ihla/suva igla/dry point, 199, 17 x 20,5 cm
5. Dragoljub Kaplanović: KRÍK/GRM/THE BUSH
suchá ihla/suva igla/dry point, 1995, 20,4 x 26 cm
6. Obrad Jovanović: BÝVALÝ SATYR/BIVŠI SATIR/FORMER SATYR
suchá ihla/suva igla/dry point, 2001, 49,5 X 40 cm
7. Sofija Bunardžić: ĐIRAN /ĐIRAN/DJIRAN
suchá ihla/suva igla/dry point, 1995, 19,5 x 22 cm
8. Zoran Pavlović: CHODÚĽ/ŠTAKARA/STILT
suchá ihla/suva igla/dry point, 2000, 34,2 x 31 cm
9. Jovan Đurđević: HNIEZDO/GNEZDO /THE NEST
suchá ihla/suva igla/dry point, 1995, 29,4 x 22,3 cm
10. Nikola Radosavljević: BÚRKA/OLUJA/STORM
suchá ihla/suva igla/dry point, 2013, 59 x 29 cm

Katalóg výstavy/Katalog izložbe/Exhibition catalogue

Výber diel zo zbierky Suchá ihla z Užíc

Izabrana dela kolekcije Suva igla iz Užica

Selected works of the Dry Point collection from Uzice

Ocenení autori • Autori z Užíc

Nagrađeni autori • Autori iz Užica

Award winning authors • Authors from Uzice

Kurátor výstavy/Kustos izložbe/Exhibition Curator: Zoran V. Cvetić

Miesto výstavy/Izložbeni prostor/Location of the exhibition:

Galéria Univerzum/Galerija Univerzum/Univerzum Gallery

Pedagogická fakulta Univerzity Konštantína Filozofa v Nitre

Pedagoški fakultet, Konstantin Filozof Univerzitet u Nitra

Faculty of Education, Constantine the Philosopher University in Nitra

Termín výstavy/Vreme izložbe/Term of exhibition:

6. máj – 29. máj 2015/6. maja do 29. maja 2015/6 May to 29 May 2015

Vydavateľ/Izdavač/Published by © Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre, Pedagogická fakulta, 2015

Zostavovateľ/Uredník/Editor: doc. PhDr. Adriana Récka, PhD.

Autori textov/Autori teksta/Authors of texts © Zoran V. Cvetić, Mladen Jevđović

Preklad textov do slovenského jazyka/Prevod na slovački jezik/Slovak translation © doc. PhDr. Adriana Récka, PhD.

Odborné posudky/Recenzija/Reviewers: dr. Iwona Bugajska-Bigos, PaedDr. Janka Satková, PhD.

Fotografie/Fotografija/Photographs © Radovan Vujović

Korekcie/Korekcije/Corrections: Miroslav Vergović

Grafický dizajn/Dizajn/Graphic designer © Mgr. Ľubomír Zabadal, PhD., 2015

Tlač/Štampa/Print: EQUILIBRIA, s. r. o.

ISBN 978-80-558-0763-8